

Przedmiotowy System Oceniania z Języka Polskiego

Szkoła Podstawowa nr 5 im. Janusza Kusocińskiego w Chorzowie

Przedmiotowy System Oceniania z Języka Polskiego został opracowany na podstawie:

1. Rozporządzenia MEN z dnia 3 sierpnia 2017 roku w sprawie zasad oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych;
2. Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania w Szkole Podstawowej nr 5 im. Janusza Kusocińskiego w Chorzowie;
3. Rozporządzenia MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w szkole podstawowej;
4. Rozporządzenia MEN z dnia 27 sierpnia 2012 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół;
5. Programów nauczania: 11”NOWE Słowa na start!” - program nauczania języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej, „Czytać, myśleć, uczestniczyć” - program nauczania języka polskiego w klasach IV-VI szkoły podstawowej, „Słowa na czasie”- program nauczania języka polskiego w klasach I-III gimnazjum”.

Ogólne kryteria ocen:

Ocenę celującą (6) otrzymuje uczeń, który:

Samodzielnie i twórczo rozwija uzdolnienia. Jego wiedza i umiejętności znacznie wykraczają ponad poziom programu ogólnego. Biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe. Jest twórczy, aktywny i sumienny. Osiąga także sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych;

Ocenę bardzo dobrą (5) otrzymuje uczeń, który:

Opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania. Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne ujęte programem nauczania. Korzysta z różnych źródeł informacji. Potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach. Jest samodzielny, aktywny i sumienny.

Ocenę dobrą (4) otrzymuje uczeń, który:

Opanował wiadomości w zakresie pozwalającym na rozumienie większości relacji pomiędzy elementami wiedzy z przedmiotu. Poprawnie stosuje wiadomości, samodzielnie rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne. Jest sumienny i dość aktywny.

Ocenę dostateczną (3) otrzymuje uczeń, który:

Opanował podstawowe treści programowe w zakresie umożliwiającym postępy w dalszym uczeniu się przedmiotu. Posiada proste, uniwersalne umiejętności rozwiązywania problemów typowych o średnim stopniu trudności. Jest dość sumienny i raczej aktywny.

Ocenę dopuszczającą (2) otrzymuje uczeń, który:

W ograniczonym zakresie opanował podstawowe treści programowe, a braki nie przekraczają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy z przedmiotu w ciągu dalszej nauki. Zazwyczaj wykonuje proste, typowe zadania, a także rozwiązuje problemy o niskim stopniu trudności, powtarzające się w procesie edukacji. W miarę regularnie odrabia zadane prace, choć niektóre błędnie. Potrafi uczestniczyć w pracy na lekcji.

Ocenę niedostateczną (1) otrzymuje uczeń, który:

Nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności niezbędnych do dalszego kształcenia. Nie jest w stanie przy pomocy nauczyciela rozwiązać zadania o niewielkim (elementarnym) stopniu trudności. Nie interesuje się procesem dydaktycznym, nie uczestniczy w lekcji, jak również nie odrabia zadanych prac i lekceważy podstawowe obowiązki szkolne.

Tryb oceniania:

- Uczeń ma obowiązek systematycznego, rzetelnego i starannego prowadzenia zeszytu przedmiotowego oraz uzupełniania go w przypadku nieobecności w szkole. Zeszyt podlega ocenie, na którą wpływają: kompletność notatek, zadań, materiałów otrzymanych od nauczyciela, estetyka prowadzenia.
- Uczeń przynosi na zajęcia dydaktyczne zeszyt przedmiotowy, podręczniki i ćwiczenia.
- Prace klasowe, testy kompetencji i sprawdziany (literackie, językowe i ortograficzne) są obowiązkowe oraz zapowiadane z tygodniowym wyprzedzeniem. Sprawdzone i ocenione prace uczniów nauczyciel daje do wglądu w terminie 14 dni od ich napisania.
- Ocenę niedostateczną z pracy klasowej uczeń może poprawić w ciągu 10 dni od jej otrzymania, w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela. Poprawę pracy uczeń pisze tylko jeden raz, niezależnie od uzyskanej oceny. Do średniej ważonej liczone są obydwie oceny z taką samą wagą.
- Uczeń powinien sam zgłosić chęć poprawy oceny i ustalić z nauczycielem termin poprawy. Poprawa oceny może odbywać się podczas bieżących zajęć lub na zajęciach dodatkowych (decyduje nauczyciel).
- Jeśli uczeń w wyniku co najmniej tygodniowej nieobecności nie pisał pracy klasowej, ma możliwość jej napisania w wyznaczonym przez nauczyciela terminie w ciągu 10 dni zajęć szkolnych od przyścia do szkoły.
- W przypadku krótszej niż tydzień nieobecności uczeń ma obowiązek napisać zaległą pracę na kolejnej lekcji po powrocie do szkoły.
- Jeśli uczeń nie skorzysta z możliwości napisania zaległej pracy klasowej, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela, w dzienniku elektronicznym pozostaje wpis nb, który jest wliczany do średniej jako wartość 0.
- Nie ocenia się ucznia do trzech dni po dłuższej usprawiedliwionej nieobecności w szkole.
- Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do zajęć trzy razy w półroczu (zgłasza tylko na początku lekcji). Nie dotyczy to długoterminowych prac domowych, recytacji, prezentacji/referatów, wypowiedzi pisemnych, lekcji powtórzeniowych.
- Krótkie sprawdziany (kartkówki z trzech ostatnich lekcji) nie muszą być zapowiadane.
- Na napisanie dłuższego wypracowania domowego uczeń ma 3 dni. Zadanie to musi być oddane na papierze kancelaryjnym w linie lub w kratkę.
- Przy ocenianiu ucznia nauczyciel uwzględnia opinię bądź orzeczenie poradni psychologiczno – pedagogicznej. Jednak nie zwalnia ona ucznia

- z konieczności aktywnego udziału w zajęciach, prowadzenia zeszytu, pisania kartkówek i sprawdzianów, samodzielnej pracy w domu.
- Ze względu na specyfikę przedmiotu wprowadzono następujące kategorie i wagi ocen: sprawdzian, praca klasowa, test kompetencji, sukces w konkursie – waga 5, wypracowanie klasowe – waga 4, kartkówka, odpowiedź ustna, recytacja, technika czytania, dyktando, udział w konkursie, dodatkowa praca – waga 3, wypracowanie domowe – waga 2, zeszyt, aktywność, zadanie domowe – waga 1. Nauczyciel może zaproponować dodatkowe kategorie i wagi ocen (w zależności od potrzeb).
  - System dziennika elektronicznego Librus Synergia wyznacza na podstawie wartości i wag wszystkich ocen cząstkowych średnią ważoną, na podstawie której jest wystawiana ocena półroczna i roczna, zgodnie z zasadami WSO.
  - Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.
  - Sposób informowania rodziców i uczniów o propozycjach ocen śródrocznych i rocznych oraz zagrożeniach ocenami niedostatecznymi odbywa się zgodnie ze Statutem Szkoły.

SPOSOBY SPRAWDZANIA I OCENIANIA OSIAGNIĘĆ UCZNIÓW

Nauczyciel sprawdza oraz ocenia następujące formy pracy i dokonania ucznia:

test kompetencji (także test diagnostyczny), praca klasowa, sprawdzian, dyktando, kartkówka, recytacja, technika czytania, zeszyt przedmiotowy, odpowiedź ustna (z trzech ostatnich lekcji), wypracowanie domowe, wypracowanie klasowe, zadanie domowe, aktywność – praca na lekcji, udział w konkursie, dodatkowa praca – referat, projekt, wykonanie pomocy dydaktycznych, gazetka, itp.

Kryteria oceny sprawdzianów, prac klasowych, testów kompetencji:

celujący 100% + zadanie na ocenę celującą

bardzo dobry 90% - 100 %

dobry 76% - 89%

dostateczny 51% -75%

dopuszczający 31% - 50%

niedostateczny 0% -30%

Kryteria oceny wypowiedzi pisemnych:

-rozumienie i realizacja tematu

-zawartość merytoryczna

-kompozycja

-styl i język

- poprawność interpunkcyjna i ortograficzna.

Kryteria oceny odpowiedzi ustnych:

- poziom merytoryczny wypowiedzi
- umiejętność przekazywania wiedzy
- sprawność wypowiedzenia się
- styl prezentacji
- elastyczne reagowanie na dodatkowe pytania.

Kryteria oceny dyktand:

bardzo dobry – bezbłędnie, 1 błąd drugorzędny

dobry – 1-2 błędy

dostateczny – 3 błędy

dopuszczający – 4 błędy

niedostateczny – 5 i więcej błędów

Kryteria oceny zadań domowych:

- poprawność merytoryczna
- estetyka
- umiejętność prezentacji

Kryteria dla kartkówek, krótkich testów i bieżących ćwiczeń sprawdzających będą ustalane z uczniami.

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA IV SZKOŁY PODSTAWOWEJ - „NOWE SŁOWA NA START”**

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Rodzinne spotkania	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postaci występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa dominujące na obrazie kolory • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uzasadnia swoją wypowiedź • opowiada o sposobach spędzania wolnego czasu ze swoją rodziną • przedstawia własne zdanie na temat sytuacji sprzyjających zacieśnieniu więzi rodzinnych
3. Witam w moim domu	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • nazywa wers i strofę • odtwarza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i strofę • wygłasza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa dwie cechy gospodarza i dwie cechy gościa • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy gospodarza i cechy gościa • opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu • deklamuje wiersz odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze wiersza • określa zasady gościnności • przedstawia w nietypowy sposób swój dom, domowników i ulubione przedmioty
4. Co wiesz o swojej rodzinie?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • podejmuje próbę sporządzenia notatki w 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • sporządza niepełną notatkę o bohaterze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze • wyjaśnia pojęcie drzewa genealogicznego • prezentuje informacje o

	formie schematu	utworu w formie schematu	przedstawionych w utworze <ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatkę o bohaterze utworu w formie schematu 	przedstawionych w utworze <ul style="list-style-type: none"> • sporządza notatkę o bohaterach utworu w formie schematów • wyjaśnia, jak rozumie ostatnie wersy utworu 	swojej rodzinie w formie drzewa genealogicznego
5. Jak napisać kartkę z życzeniami lub pozdrowieniami?	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje miejscowość i datę • podejmuje próbę napisania życzeń lub pozdrowień 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje adres • redaguje życzenia lub pozdrowienia według wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwroty do adresata • redaguje życzenia lub pozdrowienia 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje życzenia lub pozdrowienia odpowiednie do sytuacji i adresata • wskazuje różnice między SMS-em a kartką pocztową • stosuje emotikony 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje poprawnie pod względem językowym, ortograficznym i kompozycyjnym kartkę pocztową z życzeniami lub pozdrowieniami w związku z określoną sytuacją
6., 7. Co wiemy o głoskach, literach i sylabach?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia litery w kolejności alfabetycznej • dzieli wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej • poprawnie dzieli wyrazy na sylaby • odróżnia głoski i litery 	<ul style="list-style-type: none"> • określa liczbę liter i głosek w podanych wyrazach • poprawnie przenosi wyrazy do następnej linii • odróżnia samogłoski i spółgłoski 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie odróżnia samogłoski i spółgłoski • korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • korzysta z katalogu bibliotecznego
8. Jak korzysta ze słownika?	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje wyrazy w słowniku języka polskiego i słowniku ortograficznym 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje definicje wyrazów w słowniku języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe • korzysta ze słownika ortograficznego • podejmuje próby korzystania ze słownika języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego • podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słowników 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego i słownika języka polskiego • korzysta z internetowych wersji słowników
9. Jak się porozumiewamy?	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje nadawcę i odbiorcę komunikatu • odczytuje najczęściej występujące znaki graficzne i symbole 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia komunikaty słowne, graficzne i dźwiękowe • odczytuje znaki graficzne i symbole 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje informacje przekazywane za pomocą gestów i mimiki 	<ul style="list-style-type: none"> • przekazuje określone informacje odpowiednimi gestami i mimiką 	<ul style="list-style-type: none"> • projektuje znaki graficzne przekazujące określone informacje • przekazuje i odczytuje podstawowe słowa w języku migowym
10. Oznajmiam, pytam, rozkazuję...	<ul style="list-style-type: none"> • buduje zdania • rozróżnia zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> • buduje poprawnie proste zdania • buduje zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące 	<ul style="list-style-type: none"> • buduje poprawnie zdania • przekształca zdania oznajmujące w zdania pytające 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania rozkazujące tak, by wyrażały prośbę 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne rodzaje zdań w zależności od zamierzonego celu

11. O czym rozmawiali pani Kropka i pan Przecinek?	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje znaki interpunkcyjne: kropkę, pytajnik, wykrzyknik • stosuje kropkę na końcu zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, pytajnik 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne: kropkę, wykrzyknik, pytajnik 	<ul style="list-style-type: none"> • określa różnicę w treści zdania w zależności od zastosowanego znaku interpunkcyjnego: kropki, wykrzyknika, pytajnika 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje krótki dialog złożony z różnych rodzajów zdań i poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne
12. List Karolka	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie formułuje zasady dobrego zachowania • przedstawia pomysły na ciekawe spędzanie wolnego czasu
13–14. Jak napisać list?	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje miejscowość i datę • wymienia elementy listu • podejmuje próbę napisania listu 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwrot do adresata • redaguje list według wzoru 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zwroty do adresata • stosuje zwroty grzecznościowe • redaguje list do kolegi 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje różne zwroty do adresata • dzieli tekst na akapity • redaguje list do określonego adresata na podany temat 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący list
15–16. Do czego służy rzeczownik i przez co się odmienia?	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje rzeczowniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i przypadki rzeczownika 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj rzeczownika • odmienia rzeczownik przez liczby i przypadki 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje rzeczowniki w odpowiednich formach 	<ul style="list-style-type: none"> • określa przypadek i liczbę danego rzeczownika 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaj rzeczowników sprawiających trudności, np. <i>pomarańcza, kontrola, kafelek</i> • poprawnie używa różnych form rzeczowników sprawiających trudności, a w przypadku wątpliwości korzysta ze słownika
17. Dlaczego pani Słowikowa płakała?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • dzieli wiersz na wersy, strofy, 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • wypisuje z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohaterów wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze wiersza • przedstawia własne propozycje nazw oryginalnych dań

	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje rymy, epitety • odtwarza wiersz z pamięci 	<p>wiersza wers, strofę, rym</p> <ul style="list-style-type: none"> • wygłasza z pamięci wiersz 	<p>przykłady rymów</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa 2–3 cechy bohaterów wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada w ciekawy sposób o sytuacji przedstawionej w wierszu • proponuje własne epitety • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej 	
<p>18. Dorośli i dzieci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera • wyszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie słowa <i>rytual</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa narratora • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • przedstawia swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • sporządza notatkę o szkolnych albo rodzinnych rytuałach i wyjaśnia, czemu one służą
<p>19. „Wszystko jest poezją, każdy jest poetą”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • rozpoznaje wersy, strofy, epitety 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, epitet 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohaterki utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohaterki utworu • opowiada w ciekawy sposób o bohaterce wiersza • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poetyckie określenia dla zjawisk przyrody przedstawionych na zdjęciach

<p>20. Kto się czubi, ten się lubi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa osobę opowiadającą o przedstawionych wydarzeniach • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterki • wyszukuje w słowniku języka polskiego znaczenie słowa <i>anagram</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterki • przedstawia swoją opinię o bohaterce i jej zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterki z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada w ciekawy sposób o swoich relacjach z rodzeństwem lub przyjaciółmi • układa własne <i>anagramy</i>
<p>21–23. Znam zasady – piszę bezbłędnie!</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ó</i> i <i>u</i> • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -<i>ów</i>; -<i>ówka</i>, -<i>ówna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ó</i> i <i>u</i> • tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ó</i> wymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -<i>uj</i>, -<i>uje</i>, -<i>unek</i>, -<i>us</i>, -<i>usz</i>, -<i>uch</i>, -<i>ura</i>, -<i>ulec</i> • korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ó</i> niewymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • poprawnie zapisuje wszystkie wyrazy z trudnością ortograficzną (pisownia <i>ó</i> i <i>u</i>)
<p>24–25. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 1.</p>					
<p>26. Wspólne zabawy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postaci występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa kolory dominujące na obrazie • określa źródło światła • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • proponuje tematy rozmów postaci przedstawionych na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • opowiada o innych sposobach spędzania wolnego czasu w gronie rówieśników • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
<p>27. Na skrzydłach marzeń</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • określa bohatera wiersza • wyjaśnia, czym jest wers i epitet • wyjaśnia, czym jest ożywienie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i epitet • rozpoznaje w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa cechy bohatera utworu • opowiada w ciekawy sposób o bohaterze 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze wiersza • wymyśla własne przykłady ożywienia

		ożywienie	bohatera utworu <ul style="list-style-type: none"> • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterze utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wskazuje w tekście ożywienie 	wiersza i jego marzeniach <ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój utworu • wskazuje w tekście ożywienie i wyjaśnia jego funkcję 	
28. Pierwszy dzień w nowej szkole	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa osobę opowiadającą o przedstawionych wydarzeniach • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterki • przedstawia sytuację, w której znalazła się bohaterka • przedstawia szkołę szwedzką 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterki • wyraża swoją opinię o bohaterce, jej sytuacji w nowej szkole i uczuciach, jakich doświadczyła • porównuje szkoły polską i szwedzką 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje w wybranej formie (plakat, film, prezentacja) interesujące informacje o swojej szkole dla rówieśników z innego kraju
29–30. Miły, grzeczny, koleżeński...	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przymiotniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i przypadki przymiotnika 	<ul style="list-style-type: none"> • odmienia przymiotnik przez liczby i przypadki • wypisuje z tekstu rzeczowniki wraz z określającymi je przymiotnikami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje przymiotniki w odpowiednich formach • odróżnia przymiotniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym 	<ul style="list-style-type: none"> • określa przypadek, rodzaj i liczbę danego przymiotnika • określa rodzaj przymiotnika w liczbie pojedynczej i liczbie mnogiej 	<ul style="list-style-type: none"> • w przypadku wątpliwości korzysta z odpowiedniego słownika • opisuje szkolnego koleżę, używając przymiotników
31. Wspólna praca w grupie	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • określa narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • podaje nazwy określające narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora w tekście utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów • wyraża swoją opinię o 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje własne zdanie na temat pracy w grupie • pracując w grupie, ustala zasady, które powinny obowiązywać podczas wspólnego wykonywania zadań

		uczestniczącego w wydarzeniach i nieuczestniczącego w wydarzeniach	bohaterów	bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi	
32. Czym jest dla mnie książka?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • określa bohatera wiersza • wie, czym jest wers, strofa • podaje tytuł i autora swojej ulubionej książki 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohatera utworu • wskazuje w tekście wiersza wers i epitet • wskazuje wers, który mówi o korzyściach płynących z czytania książek • przedstawia w 2–3 zdaniach swoją ulubioną książkę 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • wskazuje wersy, które mówią o korzyściach płynących z czytania książek • wskazuje w tekście wiersza epitety • wskazuje w tekście ożywienie • prezentuje swoją ulubioną książkę 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa temat wiersza • przedstawia korzyści płynące z czytania książek • wskazuje w tekście ożywienie i wyjaśnia jego funkcję • wyjaśnia sformułowania <i>książka – przyjaciółka</i>, <i>książka czeka</i> • prezentuje swoje ulubione książki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelnicy • pisze do gazetki szkolnej informacje o książce, którą warto przeczytać
33. Jak powstaje książka?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osoby tworzące książki i wskazuje je na rysunku 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pracę poszczególnych osób tworzących książki 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy osób wykonujących zawody związane z tworzeniem książek • opowiada w kilku zdaniach, jak powstaje książka 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada w interesujący sposób, jak powstaje książka • opisuje budowę książki, posługując się odpowiednim słownictwem (strona tytułowa, grzbiet książki itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie wyszukuje informacje w różnych źródłach i przygotowuje prezentację przedstawiającą wybrany zawód związany z procesem powstawania książki
34–35. Widziałeś Rysia czy rysia?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą imion, nazwisk, przydomków, pseudonimów, tytułów 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje imiona, nazwiska, przydomki, przezwiska, tytuły książek, filmów, programów, dzieł sztuki • korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje tytuły książek, filmów, utworów, dzieł sztuki, programów radiowych i telewizyjnych, również ze spójnikami i przyimkami wewnątrz tytułu • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia wielką i małą literą)
36.	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cudzysłów i 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje tytuły utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje cytowane 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje kursywę w 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje e-

Cudzysłów i kursywa	kursywę • wymienia zastosowanie cudzysłowu i kursywy	w cudzysłowach	wypowiedzi w cudzysłowach	tekście pisanym na komputerze	mail do kolegi lub koleżanki na temat swoich ulubionych książek, filmów i programów TV • posługuje się poprawnymi formami rzeczownika <i>cudzysłów</i>
37. Dobry sposób na spędzanie wolnego czasu	• czyta wiersz głośno • podaje nazwę formy spędzania wolnego czasu przedstawioną w wierszu • określa, czym jest wers, strofa i epitet	• czyta wiersz głośno, wyraźnie • wypowiada się na temat formy spędzania wolnego czasu przedstawionej w utworze • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę i epitet	• czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o tym, co dzieje się w świecie opisanym w książkach • wskazuje w tekście wiersza epitety	• czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia korzyści płynące z czytania książek • wyjaśnia, jak rozumie dwa ostatnie wersy wiersza <i>W bibliotece znajdziesz...</i>	• wypowiada się na temat swoich doświadczeń czytelnich • układa własne propozycje wyrazów rymujących się
38. Co znajduje się w bibliotece?	• wymienia, co znajduje się w księgozbiorze podręcznym • określa, czym jest katalog biblioteczny • wymienia zasady zachowania się w bibliotece	• wymienia rodzaje katalogów bibliotecznych • przestrzega zasad zachowania się w bibliotece	• rozróżnia rodzaje katalogów bibliotecznych • wybiera katalog biblioteczny odpowiedni w określonej sytuacji	• korzysta z katalogu bibliotecznego przy szukaniu książek i materiałów	• swobodnie korzysta z katalogu bibliotecznego i wyszukuje potrzebne książki i materiały
39. Jakie informacje odczytujesz z karty katalogowej?	• określa, czym jest karta katalogowa i wymienia jej najważniejsze elementy	• wymienia elementy karty katalogowej • odczytuje z karty katalogowej informacje o szukanej książce	• odnajduje w książce informacje potrzebne do przygotowania karty katalogowej	• znajduje wskazane informacje w karcie katalogu internetowego • korzysta z katalogu internetowego	• swobodnie korzysta z katalogu internetowego i wyszukuje potrzebne książki i materiały
40–41. Jak sporządzić notatkę?	• określa, czym jest notatka i wymienia różne sposoby notowania	• odróżnia różne sposoby notowania • notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu i punktów	• wybiera z tekstu ważne informacje • notuje ważne informacje w formie krótkiego tekstu, punktów, schematu, tabeli	• sporządza notatkę w określonej formie • wybiera sposób zanotowania ważnych informacji	• trafnie wybiera najlepszą formę notatki i samodzielnie ją redaguje, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi • odczytuje skróty: <i>wg, nr, np., ok., m.in., r., w</i> i posługuje się nimi w notatkach

<p>42. Aniol i szkolne zabawy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • wymienia bohaterów wiersza • określa, czym jest wers, rym, epitet • odtwarza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje w tekście wiersza wersy, rymy i epitet • wygłasza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • określa kilka cech bohaterów utworu • opowiada w 2–3 zdaniach o sytuacji przedstawionej w wierszu • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • przedstawia bohaterów utworu • opisuje zachowanie bohaterów utworu i wyraża swoją opinię na ten temat • wyjaśnia, jak rozumie komentarz anioła • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i dokonując interpretacji głosowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wyczerpująco sytuację przedstawioną w wierszu i odwołuje się do własnych doświadczeń
<p>43. Szkolne nieporozumienia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • definiuje pojęcie narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora w tekście utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohatera • wyjaśnia, na czym polegało nieporozumienie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera • wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • porównuje doświadczenia bohatera z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • podaje przykłady innych szkolnych nieporozumień
<p>44–45. Pierwsze spotkanie z lekturą „Akademia pana Kleksa”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • wskazuje postacie fantastyczne • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa wydarzenia i postacie fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze lektury i innych jego utworach • pisze opowiadanie wywołane treścią lektury • samodzielnie sporządza notatki

<p>46. Niezwykłe lekcje w Akademii pana Kleksa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • wskazuje postacie fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o lekcjach w Akademii pana Kleksa • określa 2–3 cechy pana Kleksa • określa wydarzenia, postacie i przedmioty fantastyczne • wypisuje wydarzenia fantastyczne 	<p>lekturze</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy pana Kleksa • opowiada w ciekawy sposób o lekcjach w Akademii pana Kleksa • redaguje notatkę w punktach – plan dnia w Akademii pana Kleksa 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje nietypowe przedmioty, których lekcje mogłyby się odbywać w szkole • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury
<p>47. Jak opisać postać?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje opis postaci i wymienia jego najważniejsze elementy • wymienia wyrazy opisujące wygląd postaci • opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd i zachowanie postaci rzeczywistej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym • redaguje według wzoru opis postaci rzeczywistej 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis postaci rzeczywistej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej • wydziela akapity w wypowiedzi pisemnej 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis postaci, unikając powtórzeń
<p>48. Kłopoty z kolegami</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia wydarzenia przedstawione w utworze • definiuje pojęcie narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, z podziałem na role • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratora w tekście utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy Pinokia 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia Pinokia z 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze lektury • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury

				własnymi	
49–50. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 2.					
51. Poznajmy się!	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kolory znajdujące się na obrazie wymienia postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje postacie przedstawione na obrazie (stroje, mimikę) określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określa dominujące na obrazie kolory określa źródło światła opisuje sytuację przedstawioną na obrazie nazywa emocje, które mogą odczuwać chłopcy 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje pierwszy i drugi plan obrazu opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie proponuje, o czym mogą myśleć bohaterowie przedstawieni na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
52. Myślę, więc jestem	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno określa osobę mówiącą w wierszu określa, czym jest wers, rym wyjaśnia, czym jest porównanie 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno, wyraźnie przedstawia osobę mówiącą w wierszu przedstawia myśli osoby mówiącej w wierszu wskazuje w tekście wiersza wersy, rymy i porównanie 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określa temat wiersza określa kilka cech osoby mówiącej w wierszu opowiada w 2–3 zdaniach o swoich zainteresowaniach, ulubionych zajęciach i marzeniach wskazuje w tekście porównania 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację wskazuje w tekście wiersza porównania i określa ich funkcję opowiada o swoich zainteresowaniach, ulubionych zajęciach, planach i marzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> wymyśla własne przykłady porównań rysuje ilustrację do wybranego fragmentu wiersza (przekład intersemiotyczny)
53–54. Co jest potrzebne dzieciom?	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów utworu wymienia wydarzenia przedstawione w utworze wymienia 2–3 życzenia dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, z podziałem na role przedstawia bohaterów utworu formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wymienia życzenia dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role określa narratora utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa 2–3 cechy Maciusia określa 2–3 cechy dzieci ocenia postulaty dzieci sporządza notatkę w formie tabeli na temat 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, z podziałem na role, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa cechy bohaterów utworu wyraża swoją opinię o bohaterach i ocenia ich zachowanie proponuje własny postulat na sejm dziecięcy 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorze lektury wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury wyszukuje w internecie informacje o prawach dziecka i sporządza na ten temat notatkę

			potrzeb dzieci	• porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi	
55. Jaką cechę ośmiesza poeta?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • określa osobę mówiącą w wierszu • określa, czym jest wers, strofa, epitet • odtwarza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia osobę mówiącą w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wers, strofę, epitet • wygłasza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa nastrój wiersza • wymienia kilka cech osoby mówiącej w wierszu • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • wskazuje w tekście wiersza epitety • wygłasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • określa osobę mówiącą w wierszu • określa cechy osoby mówiącej w wierszu • opisuje zachowanie bohaterki utworu i wyraża swoją opinię na ten temat • deklamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaka jest różnica między <i>chwaleniem</i> a <i>przechwalaniem</i> • wyjaśnia, jakimi osiągnięciami, wiedzą i umiejętnościami warto się chwalić
56–58. Prawie wszystko o czasowniku	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje czasowniki wśród innych części mowy • podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika • wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • określa bezokolicznik jako nieosobową formę czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • odmienia czasowniki przez liczby i osoby • odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • rozpoznaje bezokolicznik 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje czasowniki w odpowiednich formach • określa osobę, liczbę i rodzaj czasownika • odróżnia osobową formę czasownika od nieosobowej 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje czasowniki w różnych rodzajach • tworzy poprawne formy trudnych czasowników • określa osobę, rodzaj i liczbę danego czasownika • używa bezokoliczników w wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • używa poprawnego sformułowania <i>ubieram się w płaszcz</i>
59–60. Pisałem, piszę, będę pisał?	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • podaje liczby, rodzaje i osoby czasownika • określa rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasownika w czasie przeszłym 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • odmienia czasowniki w czasie przeszłym przez osoby, liczby i rodzaje • określa rodzaj czasownika w czasie przeszłym w liczbie pojedynczej i mnogiej 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje czasowniki w czasie przeszłym, teraźniejszym i przyszłym • odmienia czasowniki w czasie przyszłym w formie prostej i złożonej • odróżnia rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy czasowników w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca teksty pisane w czasie teraźniejszym na teksty pisane w czasie przeszłym lub przyszłym • stosuje formy prostą i złożoną czasowników w czasie przyszłym 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia w formach osobowych czasowników formę złożoną czasu przeszłego z bezokolicznikiem od formy złożonej z dwóch czasowników

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje czasowniki w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym 	przeszłym		
61–62. Pierwsze spotkanie z lekturą „Mikołajek”	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wyszukuje w lekturze określone informacje • wyraża w 2–3 zdaniach swoją opinię o lekturze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • przedstawia bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • wyszukuje w lekturze określone informacje i sporządza z nich notatki • wyraża swoją opinię o lekturze 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorach lektury • redaguje twórcze opowiadanie związane z treścią utworu, np. o zabawnej historii, która wydarzyła się w szkole
63. Ludeczka da się lubić?!	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • podaje nazwę opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienia charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa 2–3 cechy bohaterki utworu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się w sposób wyczerpujący na temat wydarzeń przedstawionych w tekście, odwołując się do znajomości całej lektury

			opowiadania		
64. Dobry sposób na przezwiska	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • określa, czym jest podmiot liryczny w wierszu • określa, czym jest wers i strofa • wyjaśnia, czym jest wyraz bliskoznaczny 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wers i strofę • wskazuje wyrazy bliskoznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa nastrój wiersza • określa osobę mówiącą w wierszu • wymienia kilka cech bohaterki wiersza • opowiada w 2–3 zdaniach o bohaterce utworu • dobiera wyrazy bliskoznaczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje zachowanie bohaterki utworu i wyraża swoją opinię na ten temat • porównuje doświadczenia bohaterki z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, jaka jest różnica między <i>przezwiskiem</i> a <i>przydomkiem</i> • pracując w grupie, wymyśla ciekawe i zabawne przydomki odnoszące się do zalet oraz mocnych stron kolegów i koleżanek
65. Jak korzysta ze słownika wyrazów bliskoznacznych?	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje wyrazy w słowniku wyrazów bliskoznacznych 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje wyrazy bliskoznaczne w słowniku synonimów 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje skróty i oznaczenia słownikowe • korzysta ze słownika synonimów 	<ul style="list-style-type: none"> • trafnie dobiera wyrazy bliskoznaczne • podejmuje próby korzystania z internetowych wersji słownika 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika synonimów
66. Nie wszyscy muszą być jednakowi	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • określa, czym jest opowiadanie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wymienia charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • wskazuje w tekście charakterystyczne cechy opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się w wyczerpujący sposób na temat wydarzeń przedstawionych w tekście i wyjaśnia, jak rozumie słowa: <i>Nie wszyscy muszą być jednakowi</i>

<p>67–69. Każdy z nas potrafi zrozumieć zasady ortografii!</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> poprawnie zapisuje wyrazy zakończone na: -<i>arz</i>, -<i>erz</i>, -<i>mistrz</i>, -<i>mierz</i> 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>rz</i> i <i>ż</i> poprawnie zapisuje wyrazy z <i>ż</i> po <i>l</i>, <i>ł</i>, <i>r</i>, <i>n</i> 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> wymiennym korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyjątki w pisowni <i>rz</i> po spółgłoskach poprawnie zapisuje wyrazy z <i>rz</i> i <i>ż</i> niewymiennym 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>rz</i> i <i>ż</i>) samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
<p>70–72. Niezwykle cenne stare tenisówki</p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho określa narratora utworu opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa cechy bohaterów utworu i ich relacje wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu porównuje doświadczenia bohatera z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje magiczne tenisówki Percy’ego i wyjaśnia, na czym polegała ich moc
<p>73–74. Jak opisać przedmiot?</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze elementy opisu przedmiotu podaje wyrazy opisujące wygląd przedmiotu opisuje ustnie w 2–3 zdaniach wygląd, wielkość, kształt, kolor przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje na temat wyglądu przedmiotu redaguje według wzoru opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję wydziała akapity 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny i wyczerpujący opis przedmiotu, unikając powtórzeń
<p>75. Kto może zostać wielkim człowiekiem?</p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno definiuje podmiot liryczny określa, czym jest wers i rym wyjaśnia pojęcie adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno, wyraźnie przedstawia podmiot liryczny w wierszu wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy wskazuje adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określa temat wiersza określa adresata utworu określa podmiot liryczny wymienia 2–3 cechy, jakie powinna mieć osoba, 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację opisuje adresata utworu przedstawia cechy, jakie powinna mieć osoba, która zasługuje na miano wielkiego człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorze wiersza wyjaśnia pisemnie, jak rozumie słowa <i>Nie wiadomo wcale, jak się Wielkość w życiu rozpoczyna</i> samodzielnie

			która zasługuje na miano wielkiego człowieka	• wyjaśnia pisownię wielką literą wyrazu <i>Wielkość</i>	przygotowuje informacje o osobie, która zasługuje na miano <i>wielkiego człowieka</i>
76–77. Podsumowanie wiadomości do rozdziału 3.					
78. Wiosenny pejzaż	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kolory znajdujące się na obrazie określa czas i miejsce przedstawione na obrazie wymienia elementy pejzażu przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia elementy pejzażu przedstawione na obrazie określa czas i miejsce przedstawione na obrazie odróżnia pejzaż od portretu i martwej natury 	<ul style="list-style-type: none"> określa dominujące na obrazie kolory określa źródło światła i ruch opisuje elementy pejzażu przedstawionego na obrazie określa nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje pierwszy i drugi plan obrazu wyjaśnia związek między obrazem a tytułem rozdziału 	<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
79. Co łączy Polaków?	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno określa, czym jest podmiot liryczny wskazuje wers, strofy i rymy określa pojęcie adresata utworu odtwarza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno, wyraźnie przedstawia podmiot liryczny w wierszu wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu wyglasza wiersz z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określa temat wiersza określa adresata utworu określa podmiot liryczny wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór wyglasza z pamięci wiersz w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację opisuje adresata utworu przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór wyjaśnia, jak rozumie słowo <i>patriotyzm</i> określa nastrój utworu dekluamuje wiersz, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorze wiersza przygotowuje dla rówieśników z innego kraju interesujące informacje o Polsce w wybranej formie (plakat, film, prezentacja)
80–81. Najważniejsza pieśń Polaków	<ul style="list-style-type: none"> odtwarza tekst hymnu z pamięci przyjmuje odpowiednią postawę w czasie śpiewania hymnu wymienia uroczystości i sytuacje, w czasie których śpiewany jest hymn państwowy określa, czym jest rytm 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje adresata utworu wskazuje podmiot liryczny w utworze wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy, rymy odczytuje strofę, dzieląc wyrazy na sylaby 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat utworu określa adresata utworu określa podmiot liryczny w utworze wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór porównuje rytm w dwóch dowolnie wybranych strofach 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa uczucia, jakie wyraża utwór, i wskazuje odpowiednie cytaty określa nastrój utworu wyjaśnia, na czym polega rytm utworu objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych wspólnie 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje historię powstania polskiego hymnu państwowego wyjaśnia, kim byli: Jan Henryk Dąbrowski, Stefan Czarniecki, Napoleon Bonaparte

<p>82–83. Poetycki zachwyty nad polskim niebem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta utwór głośno • określa, czym jest liryczny • wskazuje wers i rymy • definiuje adresata utworu • odtwarza fragment utworu z pamięci • określa, czym jest porównanie i ożywienie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy • wskazuje porównanie i ożywienie • wygłasza z pamięci fragment utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór • wskazuje porównania i ożywienia • sporządza notatkę w formie tabeli o przedstawionych w utworze chmurach, wypisując przymiotniki i czasowniki • wygłasza z pamięci fragment utworu w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • objaśnia znaczenie wyrazów nieużywanych dziś • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu • wyjaśnia występujące w utworze porównania i ożywienia • nazywa uczucia, jakie wyraża utwór • wyjaśnia, dlaczego według tytułowego bohatera ojczyście niebo jest piękniejsze od włoskiego • deklamuje fragment utworu, odpowiednio modulując głos i oddając jego nastrój 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • układa porównania opisujące inne zjawiska przyrody, np. deszcz, zachód słońca, tęczę
<p>84. Jaką funkcję pełni przysłówki?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przysłówki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje przysłówki w tekście • rozpoznaje przysłówki pochodzące od przymiotników 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy przysłówki od przymiotników • posługuje się przysłówkami w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie przysłówków w zdaniu • dostrzega związek między przysłówkiem a czasownikiem 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst z wykorzystaniem różnych, celowo dobranych przysłówków
<p>85. Tajemnicze życzenie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada ciekawie o wydarzeniach przedstawionych w utworze, zachowując chronologię • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o księciu Popielu i sporządza notatkę na jego temat • wyjaśnia, na czym polegał obrzęd <i>postrzyżyn</i> u Słowian

				<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia morał płynący z opowieści 	
86. „Tutaj się osiedlimy...”	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • wymienia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest legenda 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o godle Polski i sporządza na jego temat notatkę • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o herbie miejscowości, w której mieszka
87–88. Nie lubię niemiłych niespodzianek	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyrazy z przeczeniem <i>nie</i> • korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>nie</i> z czasownikami, rzeczownikami, przymiotnikami i przysłówkami 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>nie</i> z różnymi częściami mowy) • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego
89. Legenda o Juracie, bursztynie i sztormie	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia legendy związane z regionem, w którym mieszka • w sposób interesujący opowiada jedną z legend związanych z regionem, w którym mieszka • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi,

	legenda	przedstawionych w utworze <ul style="list-style-type: none"> wskazuje wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne wymienia charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy 	bohaterach i ich zachowaniu <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy 	pisze opowiadanie o legendarnych wydarzeniach, unikając powtórzeń <ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pochodzeniu bursztynu
90. Jak napisać plan wydarzeń?	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest ramowy i szczegółowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje według chronologii plan ramowy wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje odtwórczy plan ramowy wydarzeń przekształca czasowniki w rzeczowniki nazywające czynności 	<ul style="list-style-type: none"> rozbudowuje plan ramowy w plan szczegółowy stosuje odpowiedni układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń
91. Fantazja czarnoksiężnika z Krakowa	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze rozdziela wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne określa, czym jest legenda 	<ul style="list-style-type: none"> czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych przedstawia bohaterów utworu wymienia jedno miejsce realistyczne występujące w legendzie formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne wymienia charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role określa narratora utworu opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze wymienia dwa miejsca realistyczne występujące w legendzie określa wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze wymienia trzy miejsca realistyczne występujące w legendzie: rynek w Krakowie, kopalnię srebra w Olkuszu, Maczugę Herkulesa koło Pieskowej Skały określa cechy bohaterów utworu wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznaje czytany utwór jako legendę i wskazuje w nim charakterystyczne cechy legendy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie powiedzeń: <i>Co nagle, to po diable; Jak się człowiek śpieszy, to się diabeł cieszy</i> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń, unikając powtórzeń

<p>92–93. Co się zdarzyło w karczmie Rzym?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • definiuje wers, strofę i rym • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • odtwarza fragment wiersza z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • wymienia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy • wygłasza z pamięci fragment wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat utworu • prezentuje bohaterów utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy pana Twardowskiego • wygłasza z pamięci fragment wiersza w odpowiednim tempie, z prawidłową dykcją 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • deklamuje fragment wiersza, odpowiednio modulując głos i oddając nastrój utworu • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o panu Twardowskim 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • porównuje legendę o panu Twardowskim z utworem Adama Mickiewicza <i>Pani Twardowska</i>
<p>94. Niezwykłe spotkanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy Złotego Kaczora 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy Złotego Kaczora, uwzględniając jego sposób mówienia • wyraża swoją opinię o Złotym Kaczorze i jego zachowaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w bibliotece lub internecie legendę o Złotej Kaczce • opowiada legendę o Złotej Kaczce
<p>95. Teatralne czary</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • definiuje podmiot liryczny w wierszu • określa, czym jest wers, strofa, rym • wyjaśnia pojęcie adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy, strofy i rymy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się o swoich wrażeniach z ostatnio obejrzanego przedstawienia teatralnego • wymyśla sposoby wykorzystania różnych przedmiotów codziennego

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu 	jakie wyraża utwór		użytku w teatrze
96. Kto pracuje w teatrze?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia osoby tworzące spektakl teatralny 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia osoby tworzące spektakl teatralny i opisuje ich pracę • przedstawia 2–3 zasady kulturalnego zachowania się w teatrze 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem • opowiada w kilku zdaniach o swojej wizycie w teatrze, używając słownictwa związanego z teatrem 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy osób wykonujących zawody związane z teatrem • opowiada w ciekawy sposób o swojej wizycie w teatrze, swobodnie używając słownictwa związanego z teatrem • przedstawia zasady kulturalnego zachowania się w teatrze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kilka nazwisk współczesnych twórców teatralnych
97–98. Przygotowujemy inscenizację „Legandy o warszawskim Bazyliuszku”	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest dramat • zapisuje plan ramowy wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wskazuje tekst główny i tekst poboczny • redaguje plan ramowy wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • opisuje w 2–3 zdaniach Bazyliuszka • określa cechy dramatu • rozwija plan ramowy wydarzeń w plan szczegółowy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • opisuje Bazyliuszka • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny) • redaguje poprawny szczegółowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • pracując w grupie, planuje scenografię, rekwizyty, kostiumy, ruch sceniczny • pracując w grupie, przygotowuje inscenizację przedstawienia „Legenda o warszawskim Bazyliuszku”
99–100. Podsumowanie wiadomości z rozdziału 4.					
101. Ruszamy w podróż do baśniowej krainy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia przedmioty i postacie występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia elementy realistyczne i fantastyczne występujące na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na 	<ul style="list-style-type: none"> • określa dominujące na obrazie kolory • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • określa nastrój, jaki 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje umieszczone na obrazie przedmioty oraz postacie realistyczne i fantastyczne • opisuje pierwszy i drugi 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • omawia elementy sztuki

		obrazie	wywołuje obraz	plan obrazu	plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • wyjaśnia związek między obrazem a tytułem rozdziału
102–103. Dobroć nagrodzona	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia i postacie realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest baśń • zapisuje ramowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, z podziałem na role • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównej bohaterki utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni • redaguje ramowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • przedstawia morał płynący z baśni o Kopciuszku 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • wyjaśnia przyczyny popularności baśni o Kopciuszku
104. „Nie pomoże dobra wróżka...”	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia tekst główny i poboczny 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta z odpowiednią artykulacją i uwzględnieniem znaków interpunkcyjnych • przedstawia bohaterów utworu • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje dialog i monolog • wskazuje elementy plakatu teatralnego 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • odczytuje humorystyczny charakter utworu • odczytuje informacje z plakatu teatralnego • określa cechy dramatu (podział na akty i sceny) 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • przedstawia morał płynący z przedstawienia • planuje grę aktorską i projektuje dekoracje, kostiumy, rekwizyty do przedstawienia 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • przygotowuje plakat teatralny do szkolnego przedstawienia dowolnej baśni • pracując w grupie, przygotowuje inscenizację <i>Kopciuszka</i>

				<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy dramatu (tekst główny, tekst poboczny, podział na akty i sceny) 	
105. Jak napisać zaproszenie?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze elementy zaproszenia • redaguje zaproszenie w sposób ustny 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje zaproszenie według wzoru • poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje zaproszenie • stosuje zwroty do adresata i charakterystyczne sformułowania 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pisemnie zaproszenie, uwzględniając konieczne elementy • w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje zaproszenie i nadaje mu ciekawą formę graficzną
106. Jaką funkcję pełni przyimek?	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyimki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje przyimki w tekście • wskazuje wyrażenia przyimkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje wyrażenia przyimkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • określa znaczenie przyimków w zdaniu • rozróżnia wyrażenia przyimkowe wskazujące na miejsce i wskazujące na czas 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst z wykorzystaniem wyrażen przyimkowych
107. W świecie baśni	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia tytuły znanych baśni • rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów baśni • wymienia najbardziej znanych autorów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada swoją ulubioną baśń • opisuje magiczny przedmiot i jego właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje najbardziej znanych bohaterów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault • opisuje magiczne przedmioty i ich właściwości 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje najbardziej znanych autorów baśni: H.Ch. Andersena, braci Grimm, Ch. Perrault i ich twórczość • opowiada w ciekawy sposób ulubioną baśń • redaguje opis magicznego przedmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje pytania i zadania dla uczestników szkolnego konkursu czytelniczego „W świecie baśni”
108. Wędrówka pełna przygód	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa, czym jest baśń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorach utworu • rysuje ilustracje do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai

		baśni	charakterystyczne cechy baśni	utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni	
109. Jaką funkcję pełni spójnik?	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje spójniki wśród innych części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje spójniki w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia wypowiedź pisemną odpowiednimi spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> określa znaczenie spójników w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje tekst z wykorzystaniem spójników
110. Wielkie problemy z małym przecinkiem	<ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady użycia przecinka przed spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje zasady użycia przecinka przed podanymi spójnikami 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpunkcyjnie zapisuje tekst 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
111–112. Chciwość nie popłaca	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze nazywa wydarzenia realistyczne i fantastyczne nazywa baśń 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne wymienia charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne określa 2–3 cechy bohaterów utworu wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa cechy bohaterów utworu wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni przedstawia morał płynący z baśni o rybaku i złotej rybce 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorze utworu rysuje ilustracje do baśni i przygotowuje teatrzyk kamishibai
113–114. Jak napisać opowiadanie?	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest opowiadanie i wymienia jego części opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń redaguje opowiadanie na podstawie historyjki obrazkowej 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada ustnie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję wypowiedzi redaguje początek opowiadania na podany temat redaguje opowiadanie zgodnie z planem 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opowiadanie, zachowując kolejność wydarzeń i trójdzielną kompozycję 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opowiadanie twórcze w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję w wypowiedzi pisemnej wydziela akapity 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje poprawne i wyczerpujące opowiadanie twórcze, unikając powtórzeń

115. Dobroć nagrodzona	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • definiuje baśń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • przedstawia pouczenie wypływające z baśni o szewczyku 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • redaguje opowiadanie, którego bohaterem jest postać z baśni
116–117. Ucieczka z krainy baśni	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • rozróżnia wydarzenia realistyczne i fantastyczne • definiuje baśń 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje wydarzenia oraz postacie realistyczne i fantastyczne • wymienia charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa wydarzenia realistyczne i fantastyczne • określa 2–3 cechy bohatera utworu • wskazuje w tekście dwie charakterystyczne cechy baśni 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera utworu • wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • rozpoznaje czytany utwór jako baśń i wskazuje w nim charakterystyczne cechy baśni • rozpoznaje elementy rytmizujące utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, redaguje baśń
118–120. Praktyka czyni mistrza	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni <i>ch</i> i 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy formy pokrewne i poprawnie zapisuje 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wyrazy z <i>h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy

	<p><i>h</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wyrazy z <i>ch</i> na końcu wyrazu 	<p><i>h</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje wyrazy z <i>h</i> w środku wyrazu 	<p>wyrazy z <i>h</i> wymienianym się na <i>g</i>, <i>z</i>, <i>ż</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słownika ortograficznego 	niewymiennym	<p>z trudnościami ortograficznymi (pisownia <i>ch</i> i <i>h</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie i sprawnie korzysta ze słownika ortograficznego • układa krótkie, zabawne historyjki, używając wyrazów z trudnością 121 ortograficzną
121–122. Powtórzenie wiadomości z rozdziału 5.					
<p>123. Co jest ważne w życiu?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • nazywa postaci występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa dominujące na obrazie kolory • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie • wyjaśnia, o czym może myśleć bohaterka obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź • wyjaśnia związek tematyki obrazu z tytułem rozdziału • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch
<p>124. Magiczne słowa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • nazywa zwroty grzecznościowe 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • posługuje się zwrotami grzecznościowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • poznając nową osobę, przedstawia się w kilku zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo • wyjaśnia, jak rozumie sformułowanie <i>słowa stanowią klucz do ludzi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>bon ton</i>, <i>taktowny</i>, <i>kindersztuba</i>, <i>savoir-vivre</i>
<p>125. Zabawa na łące</p>	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno • definiuje podmiot liryczny • określa, czym jest wers, rym • wyjaśnia pojęcie adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz głośno, wyraźnie • przedstawia podmiot liryczny w wierszu • wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa • określa temat wiersza • określa adresata utworu • określa podmiot liryczny • wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację • opisuje adresata utworu • przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór • określa nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze wiersza
<p>126. Jak przygotować podziękowanie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czym jest forma podziękowania i wymienia jego najważniejsze elementy • redaguje ustne podziękowanie w określonej sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje podziękowanie według wzoru • poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje podziękowanie • stosuje zwroty grzecznościowe 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pisemne podziękowanie, uwzględniając konieczne elementy • stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje podziękowanie

				graficzny	
127. Gdy ludzie się różnią...	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • proponuje inny tytuł dla fragmentu tekstu • samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego
128. Mogę przeciwstawić się przemocy	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • pracując w grupie, ustala zasady, których przestrzeganie sprawi, że każdy będzie się czuł w szkole bezpiecznie
129. Jak rozwiązywać konflikty?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, z podziałem na role • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze • wskazuje postacie oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu • określa postacie oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohaterów

		wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne	wydarzenia rzeczywiste i fantastyczne • pracując w grupie, redaguje podziękowanie w imieniu Ikukiego	bohaterach i ich zachowaniu • porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi • pisze samodzielnie podziękowanie w imieniu Ikukiego	
130. Jak Karol Lew przeżywał stratę brata?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno • wymienia bohaterów utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze • nazywa uczucia: <i>smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohaterów utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy bohaterów utworu • używa 2–3 nazw uczuć w notatce 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohaterów utworu i ich relacje • wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu • używa w notatce nazw uczuć: <i>smutek, rozpacz, żal, samotność, tęsknota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze utworu • samodzielnie, poprawnie pod względem językowym i ortograficznym, opisuje fantastyczną krainę Nangijalę
131. Jak zapisać rozmowę?	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje dialog w tekście literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia dialog odpowiednimi znakami interpunkcyjnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzi rozmowy na zadany temat • dobiera synonimy do czasowników: <i>powiedzieć, mówić</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje dialog na określony temat • poprawnie zapisuje rozmowę 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje dialog, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne
132. W Polsce polkę tańczy Polka, czyli o pisowni wielką i małą literą	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów • wymienia zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady ortograficzne pisowni wielką literą nazw państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów • stosuje zasady pisowni małą literą nazw mieszkańców miast, dzielnic, wsi 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje nazwy państw, miast, dzielnic, regionów, mieszkańców państw i regionów • korzysta ze słownika ortograficznego 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje małą literą przymiotniki utworzone od nazw własnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje poprawnie wszystkie podane wyrazy z trudnościami ortograficznymi (pisownia małą i wielką literą)

133. Lubię czyta komiksy	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje dialogi w dymkach • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta komiks • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada treść komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy własny komiks z poznanymi bohaterami
134. Jak kot stał się lekarstwem na nerwy?	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, z podziałem na role • wskazuje bohatera utworu • wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno i cicho • przedstawia bohatera utworu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho • określa narratora utworu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze • określa cechy bohatera utworu • wyraża swoją opinię o bohaterze i jego zachowaniu • wyjaśnia, co oznacza określenie <i>praktyczny</i> • przedstawia swoje sposoby radzenia sobie ze stresem 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera
135. Jak rozpoznać orzeczenie i podmiot?	<ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwy głównych części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podmiot jako wykonawcę czynności • wskazuje orzeczenie jako określenie czynności lub stanu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podmiot i orzeczenie w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje główne części zdania w tekście 	
136–137. Czym różni się zdanie od równoważnika zdania?	<ul style="list-style-type: none"> • określa, czym jest równoważnik zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie od równoważnika zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca równoważniki zdania w zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania w równoważniki zdania 	
138. Rozwiązujemy problemy z przecinkiem	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu • stawia przecinek między wyrazami stanowiącymi wyliczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe, stawiając przecinek przed spójnikami: <i>ale, lecz, czyli, bo, więc, a</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)

139–140. Powtórzenie wiadomości z rozdziału 6.

<p>141. Gdybym znalazł się w takim miejscu...</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia kolory znajdujące się na obrazie nazywa postaci i elementy występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje postaci i elementy przedstawione na obrazie określa czas i miejsce sytuacji przedstawionej na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> określa dominujące na obrazie kolory, źródło światła, ruch opisuje sytuację przedstawioną na obrazie określa nastrój, jaki wywołuje obraz 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje pierwszy i drugi plan obrazu opowiada w kilku zdaniach o sytuacji przedstawionej na obrazie opisuje sposób przedstawienia zjawisk przyrody: wiatru, chmur, deszczu opisuje umieszczone na obrazie elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch układa krótkie opowiadanie o wydarzeniach rozgrywających się w miejscu przedstawionym na obrazie
<p>142–143. Pragnienia a potrzeby</p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho określa narratora utworu opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa 2–3 cechy głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w utworze określa cechy bohaterów utworu wyraża swoją opinię o bohaterach i ich zachowaniu porównuje doświadczenia bohaterów z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze o dalszych losach bohatera
<p>144. Zatopić się w marzeniach</p>	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno określa, czym jest podmiot liryczny definiuje wersy i rymy wyjaśnia pojęcie adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz głośno, wyraźnie przedstawia bohatera wiersza wskazuje w tekście wiersza wersy i rymy 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, podkreślając głosem ważne słowa określa temat wiersza wyjaśnia, dlaczego poeta nazywa bohatera marzycielem wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór 	<ul style="list-style-type: none"> czyta wiersz, stosując odpowiednie tempo i intonację przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór określa nastrój utworu wyraża swoją opinię o bohaterze wiersza porównuje doświadczenia bohatera z własnymi wypowiada się na temat 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje informacje o autorze wiersza samodzielnie korzysta ze słownika języka polskiego używa zwrotów: <i>zatopić się w marzeniach</i>, <i>uciekać w świat marzeń</i>, <i>marzyć na jawie</i>

				swoich marzeń	
145. Zaginął pies! Jak napisać ogłoszenie?	<ul style="list-style-type: none"> określa, czym jest ogłoszenie i wymienia jego najważniejsze elementy 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje ogłoszenie według wzoru poprawnie zapisuje datę i miejsce wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje ogłoszenie pisze krótko, zwięźle i konkretnie podaje informacje kontaktowe 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje pisemnie ogłoszenie, uwzględniając jego konieczne elementy w wypowiedzi pisemnej stosuje odpowiednią kompozycję i układ graficzny 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje ogłoszenie
146. Kiedy marzenia się spełniają?	<ul style="list-style-type: none"> czyta utwór głośno definiuje pojęcie podmiotu lirycznego i adresata utworu określa, czym jest wers, rym, refren 	<ul style="list-style-type: none"> czyta utwór głośno, wyraźnie przedstawia podmiot liryczny wskazuje w tekście wersy i rymy wskazuje wers, w którym znajduje się zwrot do adresata utworu wskazuje w utworze refren 	<ul style="list-style-type: none"> czyta utwór, podkreślając głosem ważne słowa określa temat utworu określa adresata utworu określa podmiot liryczny wymienia dwa uczucia, jakie wyraża utwór wyszukuje w tekście radę, jakiej udziela osoba mówiąca 	<ul style="list-style-type: none"> czyta utwór, stosując odpowiednie tempo i intonację opisuje adresata utworu przedstawia uczucia, jakie wyraża utwór określa nastrój utworu wyszukuje w tekście rady, jakich udziela osoba mówiąca 	<ul style="list-style-type: none"> odpowiada pisemnie na pytania zawarte w piosence: <i>Dokąd biegną sny, gdy mija noc? Gdzie czekają, aż je znajdzie ktoś?</i>
147. Marzenia się spełniają	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno wymienia bohaterów tekstu wymienia najważniejsze wydarzenia przedstawione w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho określa temat artykułu opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w tekście artykułu korzystając z podanego słownictwa, redaguje wypowiedź pisemną na temat przedstawiony w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> zbiera informacje i opowiada o działalności Fundacji Mam Marzenie zbiera informacje i sporządza notatkę do gazetki szkolnej na temat: „Wolontariat w naszej szkole”
148–149. Ciekawe pomysły	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, z podziałem na role wymienia bohaterów utworu wymienia najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno i cicho przedstawia bohaterów utworu przedstawia miejsce i czas wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, wyraźnie, oraz cicho określa narratora utworu opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> czyta głośno, stosując odpowiednie tempo i intonację opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o wynalazku, który miał szczególne znaczenie dla ludzi, oraz przygotowuje

	wydarzenia przedstawione w utworze	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje 2–3 zdania na temat wydarzeń przedstawionych w utworze 	przedstawionych w utworze <ul style="list-style-type: none"> • określa 2–3 cechy bohaterów utworu 	przedstawionych w utworze <ul style="list-style-type: none"> • określa cechy bohaterów utworu • wyraża swoją opinię o bohaterach, ich zachowaniu i prezentowanych pomysłach 	na ten temat notatkę
150. Spotkanie z lekturą „Kajko i Kokosz. Szkoła latania”	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje dialogi w dymkach • wymienia bohaterów komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta komiks • przedstawia bohaterów komiksu • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • określa 2–3 cechy bohaterów komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje informacje o autorze komiksu • wyczerpująco wypowiada się na temat wydarzeń przedstawionych w komiksie, odwołując się do znajomości całej lektury
151. Marzenie o lataniu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje dialogi w dymkach • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta komiks • przedstawia bohaterów komiksu • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa 2–3 cechy bohaterów komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • układa ramowy plan wydarzeń • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • opisuje magiczne przedmioty • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • układa szczegółowy plan wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • rysuje własny komiks o zabawnym wydarzeniu
152. Lubię czyta komiksy	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje najbardziej znanych bohaterów komiksów • podaje tytuł swojego ulubionego komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najbardziej znanych bohaterów komiksów • przedstawia w 2–3 zdaniach swój ulubiony komiks • wymienia najbardziej znanych autorów komiksów • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa początki sztuki komiksowej w Polsce • przedstawia najbardziej znanych autorów komiksów • przedstawia swój ulubiony komiks • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu • notuje w dowolnej formie najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje początki sztuki komiksowej w Polsce i na świecie • prezentuje najbardziej znanych autorów komiksów • prezentuje ulubiony komiks • określa charakterystyczne cechy komiksu • sporządza notatkę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w bibliotece lub internecie informacje o pierwszych polskich komiksach

			informacje		
153. Od marynarzy do rycerzy	<ul style="list-style-type: none"> • czyta głośno, z podziałem na role 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje charakterystyczne cechy wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • notuje rady dla początkujących twórców komiksów 	<ul style="list-style-type: none"> • układa pytania do wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pisemnie, jak rozumie ostatnie dwa zdania wypowiedzi Janusza Christy
154. Jak odróżnić zdanie pojedyncze od złożonego?	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie pojedyncze od zdania złożonego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania składowe w zdaniu złożonym 	<ul style="list-style-type: none"> • układa zdania złożone ze zdań pojedynczych 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje odpowiednie spójniki, łącząc zdania pojedyncze w zdanie złożone 	
155. Czym różni się zdanie nierozwinięte od zdania rozwiniętego?	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie pojedyncze nierozwinięte od zdania pojedynczego rozwiniętego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje grupę podmiotu i grupę orzeczenia w zdaniu pojedynczym rozwiniętym 	<ul style="list-style-type: none"> • rozwija zdania nierozwinięte w zdania rozwinięte 	<ul style="list-style-type: none"> • buduje zdania pojedyncze rozwinięte 	
156. Przecinek w zdaniu złożonym	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady użycia przecinka w zdaniu • wymienia spójniki, przed którymi należy postawić przecinek • wymienia spójniki, przed którymi nie należy stawiać przecinka 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady użycia przecinka w zdaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie oddziela przecinkiem zdania składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje przecinek zgodnie z zasadami interpunkcji 	<ul style="list-style-type: none"> • bezbłędnie zapisuje tekst z trudnościami interpunkcyjnymi (przecinek)
157. Marzę, by w przyszłości być...	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje dialogi w dymkach • wymienia bohatera komiksu • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta komiks • przedstawia bohatera komiksu i jego marzenia • przedstawia miejsce i czas wydarzeń • wskazuje 2–3 charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa 2–3 cechy bohatera komiksu • przedstawia marzenia bohatera komiksu • opowiada w kilku zdaniach o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • określa cechy bohatera komiksu • opowiada w ciekawy sposób o wydarzeniach przedstawionych w komiksie • odczytuje uczucia i emocje przedstawione na rysunkach • wypowiada się na temat własnych marzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia w dowcipny sposób na kilku rysunkach swoje marzenia • samodzielnie, zgodnie z wymogami dotyczącymi tej formy wypowiedzi, redaguje opowiadanie twórcze zatytułowane „Gdybym został Supermanem...”
158–159. Wakacje tuż, tuż...	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia kolory znajdujące się na obrazie • wymienia postaci występujące na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje postacie przedstawione na obrazie • określa czas i miejsce przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa dominujące na obrazie kolory, źródło światła • opisuje sytuację 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje pierwszy i drugi plan obrazu • opowiada w kilku zdaniach o sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój obrazu i uczucia, jakie wywołuje, oraz uzasadnia swoją wypowiedź

			<p>przedstawioną na obrazie</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój, jaki wywołuje obraz 	<p>przedstawionej na obrazie</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje pejzaż i ukazane na obrazie postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy sztuki plastycznej: plan, barwy, kompozycję, światło, ruch • wymyśla i opowiada historię, która mogłaby się wydarzyć w miejscu ukazanym na obrazie

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA V SZKOŁY PODSTAWOWEJ - „ SŁOWA NA START”**

Cele kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia			
	konieczne	podstawowe	rozszerzające	dopelniające
	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry

Kształcenie literacko- kulturowe
Doskonalenie umiejętności nabytych w klasie IV

Słuchanie	<ul style="list-style-type: none"> - słucha z uwagą i ze zrozumieniem, - rozpoznaje uczucia mówiącego, np. radość, smutek 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje najbardziej typowe dla słuchowisk radiowych środki wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje intencje i uczucia nadawcy, - dokonuje selekcji informacji, - wymienia elementy odróżniające słuchowisko radiowe od utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> - układa informacje od najbardziej szczegółowych do najbardziej ogólnych, - potrafi określić funkcje tła akustycznego w słuchowiskach radiowych
Mówienie	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o sobie i zdarzeniach rzeczywistych lub fikcyjnych, - określa różnice między kłótnią a dyskusją - odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości - potrafi opowiedzieć treść mitu o Prometeuszu, Dedalu i Ikarze oraz Syzyfie, obejrzanego filmu i wysłuchanego słuchowiska radiowego 	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje próbę sformułowania argumentów - objaśnia znaczenie podstawowych związków frazeologicznych pochodzenia mitologicznego i próbuje włączyć je do swojego języka, - wygłasza z pamięci wiersze i fragmenty prozy 	<ul style="list-style-type: none"> - bierze udział w dyskusji i przestrzega jej zasad, - potrafi opowiedzieć prawdziwą historię z elementami fikcji - samodzielnie formułuje argumenty - potrafi opowiedzieć treść wybranych mitów i opowieści biblijnych - recytuje wiersze i fragmenty prozy z uwzględnieniem zasad recytacji 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia motywy postępowania bohaterów - wyjaśnia dosłowne i przenośne znaczenie frazeologizmów pochodzenia mitologicznego i biblijnego - posługuje się wyrażeniami odwołującymi się do Biblii i mitologii, włącza je do języka czynnego
Czytanie	<ul style="list-style-type: none"> - czyta wyraziście - odróżnia autora od narratora - korzysta ze Słownika wyrazów obcych - krótko potrafi opowiedzieć treść filmu - odróżnia film dokumentalny od fabularnego i animowanego 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje w tekście i posługuje się pojęciami: świat przedstawiony, bohater, narrator, proza, poezja - wskazuje alegorię w bajce - odróżnia utwór o tematyce biblijnej od mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> - czyta różne teksty literackie, publicystyczne, popularnonaukowe - rozróżnia je ze względu na tematykę i język - potrafi wytłumaczyć różnicę między autorem a narratorem - wyjaśnia funkcję środków 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się czynnie terminami: wątek, fikcja literacka - dostrzega uniwersalne wartości tekstów literackich - omawia charakterystyczne elementy: mitu, bajki, legendy, opowieści biblijnej

	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia teksty reklamowe od tekstów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> - analizując film, czynnie posługuje się terminami: reżyser, aktor, scenariusz - podaje tytuły przynajmniej trzech adaptacji filmowych 	<p>stylistycznych w wierszu</p> <ul style="list-style-type: none"> - dostrzega różnicę między instrukcją a przepisem - wyjaśnia różnicę między utworem literackim a jego filmową adaptacją - wymienia podstawowe gatunki filmowe 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia różnicę między filmem dokumentalnym, fabularnym i animowanym - czynnie posługuje się terminami: scenarzysta, producent, kostiumolog, charakteryzator, scenograf, dubbing, kaskader, statysta, plan, scena, ujęcie, operator
Pisanie	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi ułożyć swój plan dnia - redaguje krótkie formy użytkowe - odróżnia teksty reklamowe od tekstów literackich - sporządza krótką notatkę na dowolny temat - buduje zdania pojedyncze i złożone 	<ul style="list-style-type: none"> -redaguje plan na podstawie opowiadania - przekształca dialog na wypowiedź ciągłą - odróżnia sprawozdanie od streszczenia - redaguje dłuższe formy użytkowe 	<ul style="list-style-type: none"> - układa plan szczegółowy - tworzy opowiadanie twórcze i odtwórcze - redaguje opowiadanie z użyciem dialogu - potrafi zredagować sprawozdanie z różnych wydarzeń - odróżnia i podaje wyróżniki przepisu i instrukcji - sporządza notatkę w postaci schematu, tabeli, wykresu 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy opowiadanie twórcze i odtwórcze, sprawozdanie z zachowaniem reguł ortograficznych, interpunkcyjnych i gramatycznych - tworzy teksty poetyckie, w tym bajki - potrafi stworzyć reklamę i własny komiks - przekształca komiks w opowiadanie z dialogiem

Odniesienie do podstawy programowej

- Terminy związane z przekazami ikonicznymi, radiem, telewizją, filmem, teatrem, prasą.
- Właściwości opowiadania, opisu, dialogu oraz prostych form użytkowych.
- Wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, w tym równoważniki zdań i zdania.
- Terminy: bohater, wątek, akcja, autor, narrator, epitet, wyraz dźwiękonaśladowczy, rym, zwrotka, refren, baśń, opowiadanie, powieść, proza, poezja.
- Pojęcia: fikcja literacka, świat przedstawiony, nadawca, odbiorca, podmiot mówiący, narracja, przenośnia, rytm.
- Różnice między językiem potocznym a językiem literatury oraz językiem regionu.

Nauka o języku Doskonalenie umiejętności nabytych w klasie IV

Formy porozumiewania się	<ul style="list-style-type: none"> - używa słowa przepraszam - odróżnia przeprosiny od innego rodzaju wypowiedzi - stosuje formy grzecznościowe -wymienia okoliczności składania życzeń - odróżnia list od e-maila - prowadzi rozmowę telefoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia prawdę od kłamstwa - rozpoznaje nieprawdę w wypowiedziach - stosuje formy grzecznościowe w przekazie pisemnym 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje intencję mówiącego - wymienia stałe elementy zaproszenia 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje różnice między przekazem ustnym a pisemnym
Czasownik	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje tryby czasownika - używa formy prostej i złożonej czasu przyszłego 	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia czasowniki dokonane od niedokonanych 	<ul style="list-style-type: none"> - poprawnie stosuje tryby czasownika w zdaniach - poprawnie zapisuje cząstki: -bym, -byś, -by 	<ul style="list-style-type: none"> - używa czasowników dokonanych i niedokonanych w zależności od charakteru wypowiedzi
Rzeczownik	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia rzeczowniki pospolite i własne, żywotne 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje rzeczowniki odczasownikowe 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi zastosować rzeczowniki pospolite i własne, żywotne 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy rzeczowniki od czasowników

	i nieżywotne, osobowe i nieosobowe - używa rzeczowników w zdaniu		i nieżywotne, osobowe i nieosobowe w zdaniach	
Przymiotnik	- określa formy przymiotnika	- odróżnia rodzaje przymiotników	- dostrzega związek przymiotnika z rzeczownikiem - używa w zdaniach przymiotników w rodzaju męskoosobowym i niemęskoosobowym	- potrafi ustalić, na czym polega związek przymiotnika z rzeczownikiem
Przysłówek	- potrafi odnaleźć przysłówki w zdaniu	- odróżnia przysłówki nieutworzone od przymiotników od przysłówek utworzonych od przymiotników	- tworzy samodzielnie przysłówki od przymiotników	- poprawnie używa przysłówek oznaczających sposób, miejsce i czas
Liczebnik	- odróżnia liczebnik od innych części mowy	- używa liczebników w zdaniu - rozróżnia liczebniki główne, porządkowe, ułamkowe i zbiorowe	- dostrzega związki pomiędzy liczebnikiem a rzeczownikiem - odmienia liczebniki	- stosuje liczebniki ułamkowe - potrafi zastosować liczebniki zbiorowe w zdaniach
Zdanie	- zauważa różnicę między zdaniem a równoważnikiem zdania - wskazuje różnicę między zdaniem pojedynczym a złożonym	- rozróżnia zdania złożone współrzędnie i podrzędnie - oddziela przecinkiem współrzędne składniki zdania	- potrafi przekształcić zdania na równoważniki zdań i odwrotnie - wyodrębnia zdania składowe w zdaniach złożonych - odczytuje ze zdań i równoważników intencje nadawcy	- przekształca zdania pojedyncze na złożone i odwrotnie - tworzy zdania złożone współrzędnie i podrzędnie - przedstawia na wykresie zdania złożone współrzędnie i podrzędnie
Związki	- wskazuje w zdaniu	- potrafi odszukać w zdaniach	- rozróżnia wyraz nadrzędny	- przedstawia graficznie

wyrazów	związki wyrazowe	wyrazy łączące się w związki	i podrzędny	związki wyrazów - wskazuje związki współrzędne
Części zdania	- potrafi dopasować i podmiot pod względem formy i znaczenia	- rozwija zdania poprzez dodawanie do podmiotu i orzeczenia: przydawek, dopełnień i okoliczników	- potrafi sporządzić wykres zdania	- sporządza wykres zdania, nazywając wszystkie części zdania
Litery i głoski	- odróżnia głoskę od litery	- wyjaśnia znaczenie wyrazów utworzonych poprzez wymianę głosek	- tworzy nowe wyrazy poprzez zamianę głosek: ustnej na nosową, twardej na miękką, dźwięcznej na bezdźwięczną	- poprawnie akcentuje różne formy danego wyrazu
Formy wypowiedzi	- wyróżnia najważniejsze elementy sprawozdania - potrafi skonstruować proste przepisy - odróżnia plan szczegółowy od ramowego - potrafi napisać plan dnia - wyszukuje najważniejsze wydarzenia w utworze - odróżnia przepis od instrukcji - odróżnia narrację pierwszoosobową od trzecioosobowej	- samodzielnie potrafi zebrać informacje do napisania sprawozdania - przekształca plan ramowy w plan szczegółowy - umiejętnie pisze wstęp, rozwinięcie i zakończenie w określonej formie wypowiedzi - stosuje narrację pierwszoosobową i trzecioosobową - pisze streszczenie na podstawie planu - opisuje krajobraz i dzieło sztuki - potrafi skonstruować opis postaci	- pisze sprawozdania z autentycznych wydarzeń - konstruuje instrukcję - tworzy plan na podstawie opowiadania - przekształca plan w opowiadanie - prawidłowo zapisuje dialog w opowiadaniu - pisze streszczenie na podstawie opowiadania	- podaje cel stosowania planu - wplątuje dialog w opowiadanie - tworzy opowiadanie na podstawie komiksu - ukazuje uczucia w opisie przeżyć wewnętrznych - pisze poprawnie pod względem ortograficznym, interpunkcyjnym i gramatycznym

Odniesienie do podstawy programowej

- Pojęcia nadawcy i odbiorcy, sposoby rozpoznawania intencji wypowiedzi.
- Odmienne i nieodmienne części mowy oraz podstawowe kategorie fleksyjne.
- Wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, w tym zdania i równoważniki zdań.
- Związki wyrazów w zdaniu, w tym rola podmiotu i orzeczenia.
- Związki znaczeniowe między wyrazami.
- Rodzaje głosek.
- Akcent wyrazowy, intonacja.

Ortografia i interpunkcja Doskonalenie umiejętności nabytych w klasie IV

Ortografia	- poprawnie zapisuje cząstki trybu przypuszczającego	- wskazuje zasady pisowni nie z różnymi częściami mowy	- poprawnie zapisuje i, j po spółgłoskach i samogłoskach - poprawnie zapisuje rzeczowniki z zakończeniami : -arz, -erz, -aż, -eż	- poprawnie zapisuje liczebniki i przymiotniki złożone - poprawnie zapisuje „i,j” po spółgłoskach i samogłoskach
Interpunkcja	- oddziela przecinkiem jednorodne człony zdania	- wstawia przecinek przed powtórzonym spójnikiem	-poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne w zdaniach pojedynczych i złożonych	- poprawnie stosuje interpunkcję w wypowiedziach pisemnych

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z JĘZYKA POLSKIEGO KLASA VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ - „SŁOWA NA START”

Cele kształcenia	Przewidywane osiągnięcia ucznia			
	konieczne	podstawowe	rozszerzające	dopelniające
	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry

Kształcenie literacko- kulturowe Doskonalenie umiejętności nabytych w klasach IV i V

Słuchanie	<ul style="list-style-type: none"> - koncentruje się na słuchaniu rozmaitych wypowiedzi - podejmuje próbę oceny wypowiedzi swojej i innych 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia mowę i tło akustyczne - odróżnia intencje nadawcy na podstawie barwy i siły głosu 	<ul style="list-style-type: none"> - uzupełnia wypowiedź niepełną - rozróżnia mowę i tło akustyczne 	<ul style="list-style-type: none"> - słucha wypowiedzi krytycznie - wskazuje błędy w wypowiedziach innych osób
Mówienie	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowuje wypowiedz do sytuacji oficjalnych i nieoficjalnych - opisuje postać - podejmuje próbę przeprowadzenia wywiadu z osobą rzeczywistą - zna słownictwo związane z teatrem, filmem, muzyką, malarstwem - recytuje fragmenty wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega różnice między językiem literackim a językiem innych komunikatów w tym języka potocznego - opisuje postać, pogłębiając opis o elementy charakterystyki - cytuje fragmenty tekstu w celu argumentacji - przeprowadza krótki wywiad z osobą rzeczywistą - posługuje się słownictwem związanym z teatrem, filmem, muzyką, malarstwem - wypowiada się na temat fotografii, rysunku, obrazu, komiksu, filmu, spektaklu teatralnego - recytuje wiersze i fragmenty 	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowuje swoją wypowiedz do określonego adresata - charakteryzuje bohatera literackiego i podejmuje próbę oceny jego postępowania - przeprowadza wywiad z osobą rzeczywistą - wyjaśnia znaczenie terminów literackich, filmowych, teatralnych przewidzianych w programie nauczania - recytuje tekst literacki, przestrzegając większość zasad recytacji 	<ul style="list-style-type: none"> - swobodnie wypowiada się w różnych sytuacjach z uwzględnieniem przejrzystości intencji, precyzją znaczeniową i adekwatnym do sytuacji nacechowaniem emocjonalnym - omawia motywy postępowania bohatera literackiego, wykorzystując odpowiednie fragmenty tekstu na potwierdzenie swoich racji - przeprowadza wywiad z osobą fikcyjną - wypowiada się na temat grafiki tekstu publicystycznego,

		prozy		audycji telewizyjnej, słuchowiska radiowego z uwzględnieniem poznanej terminologii - płynnie i z odpowiednią artykulacją, dykcją, akcentowaniem i tempem mówienia recytuje dowolny tekst
Czytanie	<ul style="list-style-type: none"> - określa dosłowne znaczenie tekstu - wymienia środki stylistyczne i próbuje odszukać je w tekście - wskazuje rymy w wierszu - wyszukuje elementy świata przedstawionego - zna odmiany powieści - odróżnia język potoczny od literackiego - nazywa środki masowego przekazu - określa rodzaje czasopism ze względu na częstotliwość ukazywania się, (dziennik, tygodnik, miesięcznik, kwartalnik) 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje środki stylistyczne, w tym przerośnię - odróżnia rymy męskie od żeńskich - określa elementy świata przedstawionego - omawia różnicę między powieścią współczesną a historyczną - odróżnia tekst literacki od naukowego i publicystycznego - zna podstawowe funkcje środków masowego przekazu 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje tekst, posługując terminami i pojęciami zapisanymi w podstawie programowej - nazywa rodzaje rymów np. dokładna, niedokładna, parzyste, okalające - określa typ narracji - odnajduje w tekście wątek główny i wątki poboczne - rozpoznaje i nazywa cechy typowe dla powieści podróźniczo – przygodowej - zna główne gatunki publicystyczne - wymienia najważniejsze gatunki prasowe - korzysta ze Słownika frazeologicznego - dostrzega typowe elementy języka tekstów nacechowanych emocjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> - określa przerośne i symboliczne znaczenie tekstu kultury - analizując tekst, swobodnie posługuje się terminami i pojęciami z podstawy programowej - odróżnia alegorię od symbolu - określa funkcje: epitetów, porównań, uosobień, metafor - rozpoznaje i nazywa cechy typowe dla powieści obyczajowej i fantasy - rozpoznaje i nazywa różnice między tekstem literackim, naukowym i publicystycznym

Pisanie	<ul style="list-style-type: none"> - pyta i odpowiada, potwierdza i zaprzecza, prosi i poleca, potwierdza i zaprzecza, przyrzeka i obiecuje, zachęca i zniechęca, współczuje, wątpi, odmawia, żartuje, - redaguje kartkę z pamiętnika - zapisuje poprawnie dialog -z pomocą nauczyciela redaguje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> - redaguje fragment dziennika - pisze krótką wypowiedz zawierającą element oceny przedstawienia teatralnego - tworzy opis z elementami charakterystyki postaci rzeczywistej i literackiej - podejmuje próbę stworzenia listu oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowuje zapis do formy wypowiedzi - formułuje wypowiedzi zgodnie z intencją - redaguje list oficjalny, poprawnie zapisując zwrot do adresata i zwroty grzecznościowe - wyróżnia części tekstu zgodnie z jego strukturą - tworzy notatkę w postaci streszczenia; - przeprowadza wywiad i zapisuje go, popełniając nieliczne błędy - tworzy kartkę z pamiętnika poprawną pod względem ort., int. i jęz. - przeprowadza i zapisuje wywiad - buduje wypowiedź o trójdzielnej kompozycji z drobnymi potknięciami 	<ul style="list-style-type: none"> - formułuje wypowiedzi zgodnie z intencją, podając odpowiednią argumentację i wyciągając trafne wnioski - pisze charakterystykę osoby rzeczywistej i postaci literackiej - tworzy notatkę w postaci mapy mentalnej - redaguje dziennik, wywiad poprawne pod względem ort., jęz., int. - adaptuje krótkie opowiadanie bądź fragment powieści na scenariusz teatralny -podejmuje próbę napisania recenzji spektaklu teatralnego - buduje wypowiedź o trójdzielnej kompozycji z zachowaniem reguł ort., int., jęz.
Odniesienie do podstawy programowej				

- pojęcie nadawcy i odbiorcy
- sposoby rozpoznawania intencji wypowiedzi(np. pytam, odpowiadam, informuję, proszę...)
- właściwości opowiadania, opisu, dialogu oraz prostych form użytkowych
- terminy związane z przekazami ikonicznymi radiem, telewizją, filmem, teatrem i prasą
- różnice między językiem potocznym a językiem literatury oraz językiem regionu
- pojęcia: fikcja literacka, świat przedstawiony, nadawca, odbiorca, podmiot mówiący, narracja, przenośnia, rytm
- terminy: wątek, autor, akcja, narrator, epitet, porównanie, wyraz dźwiękonaśladowczy, rym, zwrotka, refren, baśń, opowiadanie, powieść, proza, poezja

Nauka o języku
Doskonalenie umiejętności nabytych w klasach IV i V

Formy porozumiewania się	- zna zasady kulturalnej dyskusji - szanuje poglądy innych osób - słucha odczytów innych osób - odróżnia żart od kłamstwa - składa obietnice i je dotrzymuje - współredaguje tekst krótkiego wystąpienia	- umiejętnie zadaje pytania - podejmuje próbę sformułowania argumentów - redaguje krótkie przemówienie	- aktywnie uczestniczy w dyskusji, uzasadniając swe racje - tworzy przemówienie - umiejętnie dobiera słownictwo przy potwierdzaniu i zaprzeczaniu	- przeprowadza dyskusję - ciekawie przedstawia słuchaczom swoje przemówienie - szuka odpowiedzi na wszystkie zadane mu pytania
Czasownik	- nazywa i rozpoznaje formę osobową czasownika i nieosobową w postaci bezokolicznika	- nazywa i rozpoznaje nieosobowe formy czasownika zakończone na : - no, - to	- operuje wiedzą i umiejętnościami zdobytymi w cyklu lekcji o czasowniku	- analizuje informacje, które niosą poszczególne kategorie gramatyczne czasownika
Rzeczownik	- odmienia rzeczowniki	- wskazuje temat i końcówkę fleksyjną	- podaje rzeczowniki mające tylko formę liczby pojedynczej lub tylko liczby mnogiej - odmienia rzeczownik „przyjaciel”	- odmienia rzeczowniki typu: sędzia, Amerykanin
Przymiotnik	- stopniuje przymiotniki	- wskazuje różnice między stopniami: równym, wyższym i najwyższym	- odróżnia stopniowanie regularne od opisowego i nieregularnego	- wyjaśnia, dlaczego niektóre przymiotniki nie podlegają stopniowaniu

		- stosuje wypowiedziach formy przymiotnika w stopniach: równym, wyższym i najwyższym		- tworzy związki frazeologiczne z przymiotnikami
Przysłówek	- stopniuje przysłówki	- tworzy przysłówki od przymiotników - wskazuje różnice między stopniami: równym, wyższym i najwyższym	- odróżnia stopniowanie regularne od nieregularnego - zna przysłówki, które nie podlegają stopniowaniu	- określa, które przysłówki nie podlegają stopniowaniu
Liczebnik	- wymienia rodzaje liczebnika	- rozpoznaje rodzaje liczebnika	- stosuje wszystkie typy liczebnika w zdaniach - objaśnia zasady stosowania liczebników zbiorowych	- poprawnie zapisuje liczebniki wielowyrazowe
Zaimek	- odróżnia zaimki od innych części mowy	- wyjaśnia pojęcia: zaimek rzeczowny, przymiotny, liczebniczy i przysłowny - zastępuje różne części mowy zaimkami	- stosuje różne formy zaimków - odmienia zaimki	- objaśnia zasady stosowania dłuższych i krótszych form zaimka
Przyimek i spójnik	- rozpoznaje spójniki i przyimki - prawidłowo stawia przecinek przed powtórzonym spójnikiem	- stosuje spójniki w zdaniach pojedynczych i złożonych	- stosuje przyimki w związkach wyrazowych - wie, czym jest wyrażenie przyimkowe - stosuje zasady interpunkcji przed spójnikami	- poprawnie zapisuje przyimki złożone
Zdanie	- wyodrębnia wszystkie części zdania - przekształca zdania pojedyncze na złożone i odwrotnie	- rozróżnia rodzaje zdań złożonych podrzędnie - rozróżnia rodzaje zdań złożonych współrzędnie	- buduje zdania z różnymi typami podmiotów i orzeczenia - uwzględnia szyk przydawki w zdaniu - rozpoznaje zdania bezpodmiotowe	- stosuje poprawne orzeczenia w zdaniu z podmiotem szeregowym - odczytuje informacje o zabarwieniu uczuciowym - wykonuje wykresy

				poszczególnych rodzajów zdań
Słowotwórstwo	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia wyrazy podstawowe i pochodne - nazywa rodzaje formantów 	<ul style="list-style-type: none"> - rozróżnia zdrobnienia i zgrubienia - podejmuje próbę tworzenia wyrazów pochodnych za pomocą formantów- - definiuje wyrazy pokrewne i rodzinę wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> - oddziela podstawę słowotwórczą od formantu - wskazuje wyrazy będące np. zgrubieniami, zdrobnieniami, nazwami czynności - tworzy wyrazy pochodne za pomocą formantów 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje oboczności w podstawie słowotwórczej - ukazuje na wykresie pokrewieństwa w rodzinie wyrazów
Formy wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> - odróżnia list oficjalny od prywatnego - podaje sytuacje, w których stosujemy list oficjalny - konstruuje zwięzłe wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> - ukazuje różnice między reklamą w formie ilustracji a reklamą pisaną - sporządza notatkę z lekcji - określa różnice między opisem postaci a charakterystyką - wymienia elementy charakterystyki - stosuje akapity 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje odpowiednie formy grzecznościowe podczas pisania listu oficjalnego - określa wpływ reklamy na jej odbiorców - podejmuje próbę scharakteryzowania postaci rzeczywistej i literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje postać rzeczywistą i literacką - pisze autocharakterystykę - wyraża własne zdanie w wypracowaniu
Odniesienie do podstawy programowej				
<ul style="list-style-type: none"> - pojęcie nadawcy i odbiorcy, sposoby rozpoznawania intencji wypowiedzi - odmienne i nieodmienne części mowy oraz podstawowe kategorie fleksyjne - wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, w tym zdania i równoważniki zdań - budowa słowotwórcza wyrazów - właściwości opowiadania, dialogu i opisu oraz pozostałych form użytkowy 				
Ortografia i interpunkcja Doskonalenie umiejętności nabytych w klasach IV i V				
Ortografia	<ul style="list-style-type: none"> - prawidłowo zapisuje tytuły książek - stosuje pisownię „ó” w zakończeniach: - ówna, - ówka - poprawnie przenosi wyrazy zawierające przedrostek 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje zasady pisowni „nie” z różnymi częściami mowy - poprawnie zapisuje liczebniki ułamkowe 	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzega zasad pisowni „nie” zaimkami oraz z przymiotnikami przysłówkami w stopniu wyższym i najwyższym - poprawnie zapisuje liczebniki złożone 	<ul style="list-style-type: none"> - objaśnia pisownię wybranych przedrostków i zakończeń wyrazów

	- poprawnie zapisuje liczebniki proste		- poprawnie zapisuje przedrostki typu: roz-, bez-, wes-, wez- - poprawnie zapisuje zakończenia wyrazów typu: -dzki, -cki; -dztwo, -ctwo; -stwo; -ski - poprawnie stosuje zasady pisowni „i” „j” po przedrostkach zakończonych na spółgłoskę	
Interpunkcja	- z nieznaczną pomocą nauczyciela stosuje większość zasad poznanych w klasach IV i V	- stosuje poznane zasady interpunkcji	- objaśnia funkcje pełnione w tekście przez znaki interpunkcyjne - poprawnie stosuje poznane zasady	- bezbłędnie stosuje w swych pracach pisemnych poznane znaki interpunkcyjne

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA VII SZKOŁY PODSTAWOWEJ - „NOWE SŁOWA NA START”**

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca) Uczeń:	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna) Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Wymagania rozszerzające (ocena dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra) Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Wymagania wykraczające (ocena celująca) Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
2. Oblicza miłości	<ul style="list-style-type: none"> opisuje obraz podaje nazwy barw użytych przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego bohaterowie przedstawieni na obrazie mają zasłonięte twarze 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia skojarzenia związane z obrazem 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje znaczenie barw wyraża swoją opinię na temat obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> podjmuje dyskusję na temat komentarza artysty odnoszącego się do jego dzieł porównuje obraz z innymi tekstami kultury poruszającymi temat miłości
3. Twórca i jego czasy – Antoine de Saint-Exupéry	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze elementy biografii Antoine’a de Saint-Exupéry’ego umiejscawia powstanie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje twórczość Antoine’a de Saint-Exupéry’ego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje elementy autobiograficzne w książce 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat specyfiki <i>Malego Księcia</i> jako książki dla każdego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat wydarzeń historycznych współczesnych autorowi

	<i>Małego Księcia w czasie</i>				
4., 5., 6., 7., 8. Antoine de Saint-Exupéry, <i>Mały Książę</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść utworu • określa rodzaj literacki utworu • wskazuje wydarzenia i sytuacje o charakterze baśniowym i realistycznym • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przypowieść</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje wydarzenia w punktach • wypowiada się na temat narracji w utworze • charakteryzuje tytułowego bohatera • charakteryzuje mieszkańców danych planet • wskazuje przyczyny wyruszenia Małego Księcia w podróż 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wewnętrzną przemianę pilota • wskazuje w utworze cechy przypowieści • omawia relację pomiędzy Małym Księciem a różą • wyjaśnia symbolikę danych mieszkańców planet • interpretuje znaczenie aforyzmów znajdujących się w utworze • interpretuje decyzję Małego Księcia o odejściu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosi zachowania mieszkańców danych planet do świata dorosłych • omawia symbolikę podróży w odniesieniu do utworu oraz w sensie ogólnym • wypowiada się na temat relacji międzyludzkich w odniesieniu do utworu • wypowiada się na temat znaczenia dzieciństwa w odniesieniu do utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat obecności zachowań przedstawionych w utworze w świecie współczesnym • omawia sposób przedstawienia relacji międzyludzkich w innych tekstach kultury • porównuje utwór z jego ekranizacją w reżyserii Marka Osborne'a
9. Miłość i śmierć	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki utworu • wskazuje podmiot liryczny w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję zwrotów do adresata 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie wiersza • wyjaśnia sens puenty utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sprzeczności zaprezentowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat przyczyn i sensu lęku przed miłością
10. To też miłość	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danych fragmentów • przyporządkowuje tekst do właściwego rodzaju literackiego i uzasadnia swój wybór 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj narracji • charakteryzuje główną bohaterkę • wskazuje w utworze cechy literatury fantastycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję elementów fantastycznych dla wymowy danych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie danych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat skutków zetknięcia z cierpieniem • wypowiada się na temat różnych rodzajów miłości, wskazując przykłady z wybranych tekstów kultury
11. Twórca i jego czasy – Juliusz Słowacki	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze elementy biografii Juliusza Słowackiego • umiejscawia romantyzm w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze cechy epoki romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje powiązania pomiędzy twórczością Juliusza Słowackiego a światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje obraz Friedricha pod kątem cech romantycznych
12., 13., 14., 15., 16. Juliusz Słowacki, <i>Balladyna</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść dramatu • wskazuje cechy dramatu • określa czas i miejsce zdarzeń • dokonuje podziału bohaterów na bohaterów realistycznych i 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje w punktach historię zbrodni Balladyny • charakteryzuje Balladynę • charakteryzuje Goplanę • wskazuje sceny komiczne i tragiczne • omawia cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję świata fantastycznego w utworze • charakteryzuje różne sposoby sprawowania władzy przedstawione w utworze • określa funkcję ironii w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega tragizm tytułowej bohaterki • wyjaśnia symboliczne znaczenie korony Popielów • opisuje scenę sądu i śmierci tytułowej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wskazany plakat teatralny • formułuje na podstawie dramatu uniwersalne prawdy o ludzkiej psychice • omawia nawiązania kulturowe obecne w dramacie

	bohaterów fantastycznych	gatunkowe tragedii	• opisuje ewolucję Balladyny	bohaterki	
17. Prawdziwa miłość	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu • określa rodzaj literacki fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat narracji fragmentów utworu • wypowiada się na temat uczucia łączącego bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia emocje bohaterów • interpretuje tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposób, w jaki bohaterowie mówią o chorobie 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat opłacalności emocjonalnego angażowania się, w sytuacji gdy istnieje ryzyko utraty kochanej osoby
18. Jak budować akapity i skomponować tekst	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia elementy kompozycji wypowiedzi argumentacyjnej • wskazuje cechy dobrze skomponowanego tekstu • wymienia cechy składające się na wewnętrzną spójność wypowiedzi • organizuje tekst, nie zawsze zachowując logikę 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje plan wypowiedzi argumentacyjnej • porządkuje podaną wypowiedź • wskazuje w podanym tekście zdanie główne akapitu • tworzy wewnątrznie uporządkowane wypracowanie o umiarkowanym stopniu spójności 	<ul style="list-style-type: none"> • koryguje dane wypracowanie • formułuje wstęp do wypracowania • tworzy wewnątrznie uporządkowane, na ogół spójne wypracowanie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wewnątrznie uporządkowane, spójne wypracowanie 	
19. Jak uzasadniać swoje zdanie	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia argument od przykładu • w podanym tekście wskazuje tezę, argumenty i przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady do argumentów 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wypowiedź o wnikliwej i konsekwentnej argumentacji, popartą trafnymi przykładami 	
20., 21. Teatr	<ul style="list-style-type: none"> • omawia specyfikę teatru starożytnej Grecji • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przedstawienie realistyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zmiany, jakie zaszły w rozwoju teatru • rozpoznaje elementy języka teatru w przedstawieniu • omawia specyfikę teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy teatru antycznego obecne współcześnie • omawia relacje pomiędzy dramatem a teatrem • omawia specyfikę teatru współczesnego • wyjaśnia znaczenie terminu <i>przedstawienie awangardowe</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje wybrane przedstawienie teatralne 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat roli reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego • podejmuje dyskusję na temat granic wolności reżysera w interpretacji tekstu dramatycznego • pisze recenzję przedstawienia teatralnego
22. Fonetyka – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>głoska, spółgłoska, samogłoska, litera</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję głoski <i>i</i> w podanych wyrazach • zapisuje wymowę wyrazu i wskazuje różnice 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje poprawnego podziału wyrazu • poprawnie wymawia wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • koryguje błędną wymowę wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • układa zdania ćwiczące wymowę

	<ul style="list-style-type: none"> dokonyje podziału wyrazu na głoski wskazuje w wyrazie samogłoski i spółgłoski 	<p>między wymową a pisownią</p> <ul style="list-style-type: none"> na ogół poprawnie wymawia wyrazy 			
<p>23. Upodobnienia i uproszczenia fonetyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>upodobnienia fonetyczne, ubezdzwięcznienia, udźwięcznienia, upodobnienia wsteczne i postępowe, upodobnienia wewnątrzwyrazowe, upodobnienia międzywyrazowe, utrata dźwięczności w wygłosie, uproszczenie grupy spółgłoskowej</i> wskazuje spółgłoski powodujące upodobnienia 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje kierunek upodobnienia w podanych wyrazach wskazuje upodobnienia międzywyrazowe w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wyrazy, w których wolno lub należy upraszczać grupy spółgłoskowe wskazuje wyrazy, w których nie wolno upraszczać grup spółgłoskowych 	<ul style="list-style-type: none"> koryguje błędy w wymowie i wyjaśnia ich przyczynę 	
<p>24. Kiedy pisać <i>q</i> oraz <i>ę</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>samogłoski nosowe</i> referuje zasady pisowni samogłosek <i>q</i> i <i>ę</i> w zakończeniach wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczynę problemu z zapisem samogłosek <i>q</i> i <i>ę</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przykłady wyrazów kończących się na <i>q</i> i <i>ę</i> wskazuje słowa, w których <i>q</i> wymienia się na <i>ę</i> oraz <i>ę</i> na <i>q</i> 	<ul style="list-style-type: none"> bezbłędnie stosuje zasady pisowni <i>q</i> i <i>ę</i> w wypowiedzi pisemnej 	
<p>25. Podsumowanie wiadomości</p>	<ul style="list-style-type: none"> odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie posługuje się terminami i pojęciami: <i>paradoks, ironia, tragedia, akapit, argument, przykład, wypowiedź argumentacyjna, kompozycja, wewnętrzna spójność, głoska, samogłoska, spółgłoska, upodobnienia i uproszczenia fonetyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciąga wnioski określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretuje wymagany materiał właściwie argumentuje uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje bogate konteksty formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
<p>27. Pochwała życia</p>	<ul style="list-style-type: none"> opisuje, co zostało przedstawione na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje podział obrazu na części tematyczne opisuje postacie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia kolorystykę dzieła przedstawia na 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat wyjątkowego charakteru dzieła Renoira 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrany obraz impresjonistyczny

		przedstawione na obrazie	podstawie wybranych źródeł cechy impresjonizmu	• wskazuje cechy impresjonizmu na obrazie	
28. Twórca i jego czasy – Jan Kochanowski	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>renesans</i>, <i>humanizm</i> • wymienia najważniejsze etapy życia Jana Kochanowskiego • umiejscawia renesans w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje charakterystyczne cechy renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia związek twórczości Jana Kochanowskiego ze światopoglądem epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy renesansowe na obrazie Mantegny
29. Przepis na szczęście (Jan Kochanowski – poeta wymieniony w podstawie programowej)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>fraszka</i>, <i>apostrofa</i>, <i>archaizm</i> • relacjonuje treść fraszek • wskazuje podmiot liryczny we fraszkach • wskazuje adresata lirycznego fraszki <i>Na dom w Czarnolesie</i> • wskazuje archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego w każdej z fraszek • wskazuje apostrofę i wyjaśnia jej funkcję • przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stosunek Jana Kochanowskiego do natury na podstawie fraszki <i>Na lipę</i> • wskazuje kontekst biograficzny we fraszce <i>Na dom w Czarnolesie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia renesansowy charakter fraszek 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat najważniejszych aspektów życia
30. Na scenie życia (Jan Kochanowski – poeta wymieniony w podstawie programowej)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>fraszka</i>, <i>wiersz sylabiczny</i>, <i>rym</i>, <i>powtórzenie</i>, <i>archaizm</i> • relacjonuje treść fraszek • wskazuje archaizmy w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia obraz młodości zawarty w utworze <i>Na młodość</i> • dokonuje podziału podanych fraszek na fraszki filozoficzne i fraszki obyczajowe • przedstawia układ rymów we fraszkach • przedstawia współczesną formę wskazanych archaizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję powtórzenia na początku fraszki <i>O żywocie ludzkim</i> • omawia funkcję środków stylistycznych użytych w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia refleksję o człowieku zawartą we fraszce <i>O żywocie ludzkim</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat aktualności fraszki <i>Na młodość</i>
31. Sztuka życia (Jan Kochanowski – poeta wymieniony w podstawie programowej)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pieśń</i>, <i>cnota</i>, <i>pytanie retoryczne</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu • wskazuje adresata 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • podaje nazwy rodzajów rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postawę życiową, do której przekonuje podmiot liryczny • omawia funkcję zdań rozkazujących w pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje ostatnie zdanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat cech, którymi należy się wykazać w celu osiągnięcia „dobrej sławy”

	lirycznego utworu				
32. Radość życia (Jan Kochanowski – poeta wymieniony w podstawie programowej)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pieśń, rym gramatyczny, apostrofa, personifikacja</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • podaje nazwy rodzajów rymów występujących w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje metafory zawarte w wierszu • omawia funkcję apostrofy pojawiającej się w ostatniej strofie wiersza • omawia funkcję personifikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przesłanie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w dowolnych źródłach informacje na temat filozofii epikurejskiej
33. Szczęście poety	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>Skamander, metafora, słowa potoczne, optymizm</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje sformułowania, które wiążą się z radością życia 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przeżycia, których doświadcza podmiot liryczny • interpretuje metaforę powstałą na bazie związku frazeologicznego <i>mieć zielono w głowie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobów okazywania zadowolenia z życia i optymizmu
34. Być szczęśliwym	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • dokonuje podziału wiersza na części tematyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia symbolikę ogrodu, przywołując kontekst biblijny • określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • interpretuje tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje przyjęcie przez podmiot liryczny postawy wyprostowanej • omawia postrzeganie szczęścia przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat życia i twórczości Czesława Miłosza
35. Chwytaj dzień	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>carpe diem, sentencja</i> • referuje fragment powieści • omawia świat przedstawiony danego fragmentu utworu • określa przynależność danego fragmentu do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów występujących w danym fragmencie utworu • opisuje nastroje uczniów po wejściu do klasy • określa typ narracji występującej w danym fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób zacytowany na lekcji wiersz łączy się z łacińską sentencją • opisuje przeżycia wewnętrzne wybranego uczestnika lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przesłanie prowadzonej przez nauczyciela lekcji • wypowiada swoją opinię na temat przeczytanego fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • referuje treść całego utworu na podstawie książki lub filmu • omawia rolę, jaką odegrał Keating w życiu uczniów • wypowiada się na temat sposobów osiągania szczęścia
36. Odważnym szczęście sprzyja	<ul style="list-style-type: none"> • referuje fragment powieści • określa przynależność fragmentu do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje każdą z bohaterek • wyjaśnia przyczynę sporu pomiędzy bohaterkami • przytacza argumenty wysuwane przez bohaterki 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł utworu • omawia argumentację bohaterek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża swoją opinię na temat sporu zaprezentowanego we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy pracę pisemną związaną z tematem lekcji
37.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa typ narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze opowiadanie,

Wiedzieć, czego się chce	terminów: <i>sumo, motto</i> • referuje fragment powieści • określa przynależność danego fragmentu do rodzaju literackiego	występującej w danym fragmencie utworu • charakteryzuje bohaterów danego fragmentu utworu • dokonuje podziału treści na części ze względu na poruszane problemy	słów: <i>Widzę w tobie grubego gościa</i> • wylicza cechy, które wskazują na to, że Shomintsu jest dobrym trenerem	mądrości życiowej przekazanej przez trenera	którego mottem są słowa: <i>Celem nie jest koniec drogi, tylko posuwanie się naprzód</i>
38., 39. Opis sytuacji, przeżyć wewnętrznych i dzieła sztuki	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> • wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki	• omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach • opisuje emocje postaci przedstawionych na ilustracjach	• redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu • opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji • odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne elementy występujących na obrazach	• tworzy dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji • redaguje pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne i posługując się bogatym słownictwem • wnikliwie przedstawia przy opisie dzieła sztuki elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy sztuki, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość	
40. Akcent wyrazowy	• przedstawia zasady stosowania akcentu wyrazowego	• poprawnie akcentuje przeczytane wyrazy	• wskazuje rzeczowniki, w których akcent pada na 3. sylabę od końca	• stosuje w wypowiedzi wyrazy, w których akcent pada na 3. i 4. sylabę od końca	
41. Kiedy pisać <i>i</i> , a kiedy <i>j</i>	• referuje zasady pisowni wyrazów, w których litera <i>i</i> oznacza spółgłoskę <i>j</i> • referuje zasady pisowni zakończeń <i>-i</i> , <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i>	• na ogół poprawnie stosuje zasady pisowni <i>i</i> i <i>j</i> w podanych wyrazach • na ogół poprawnie stosuje zasady pisowni zakończeń <i>-i</i> , <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i> w podanych wyrazach	• poprawnie stosuje zasady pisowni <i>i</i> i <i>j</i> w podanych wyrazach • poprawnie stosuje zasady pisowni zakończeń <i>-i</i> , <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i> w podanych wyrazach	• tworzy własny tekst, wykorzystując w nim wyrazy z zakończeniami <i>-i</i> , <i>-ji</i> oraz <i>-ii</i>	
42. Podsumowanie wiadomości	• odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>fraszka</i> ,	• wykorzystuje najważniejsze konteksty	• wyciąga wnioski • określa własne stanowisko	• poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje	• wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze

	<i>archaizm, pieśń, wiersz sylabiczny, rymy gramatyczne, opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki, akcent wyrazowy</i>			i porównuje	
44. Charaktery	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plan pierwszy, plan drugi, tło, portret</i> • opisuje, co przedstawia obraz 	• omawia sposób przedstawienia Napoleona	• wskazuje cechy Napoleona podkreślone na portrecie	• interpretuje wymowę obrazu	<ul style="list-style-type: none"> • przybliża sylwetkę Napoleona • wyjaśnia znaczenie napisów znajdujących się na obrazie i analizuje ich znaczenie w kontekście wymowy obrazu
45. Twórca i jego czasy – Ignacy Krasicki	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze etapy życia Ignacego Krasickiego • umiejscawia epokę oświecenia w czasie 	• charakteryzuje twórczość Ignacego Krasickiego	• wskazuje cechy charakterystyczne oświecenia	• omawia związek twórczości Ignacego Krasickiego ze światopoglądem epoki	• omawia obraz Jana Matejki
46. W krzywym zwierciadle (Ignacy Krasicki – poeta wymieniony w podstawie programowej)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>satyra</i> • relacjonuje treść satyry • określa rodzaj literacki utworu • wskazuje narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje podziału utworu na części tematyczne • charakteryzuje szlachcica oraz jego żonę • wskazuje na podstawie tekstu cechy gatunkowe satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia problem poruszony w satyrze • omawia związek satyry ze światopoglądem epoki 	• podejmuje dyskusję nad celowością ośmieszania postaw i zachowań w procesie dydaktycznym	• podejmuje dyskusję na temat zalet i wad obcych wpływów kulturowych
47. Twórca i jego czasy – Aleksander Fredro	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>romantyzm, komedia</i> • wymienia najważniejsze etapy życia Aleksandra Fredry • umiejscawia epokę romantyzmu w czasie 	• charakteryzuje twórczość Aleksandra Fredry	• wskazuje cechy charakterystyczne romantyzmu	• wyjaśnia, na czym polegała wyjątkowość Aleksandra Fredry na tle epoki	• omawia genezę <i>Zemsty</i>
48., 49., 50., 51. Aleksander Fredro, <i>Zemsta</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>komedia, komizm charakterów, komizm sytuacyjny, komizm słowny, akt, scena, didaskalia, karykatura, bohaterowie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy gatunkowe utworu • dokonuje podziału bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega komizm charakterów, komizm sytuacyjny i komizm słowny w dramacie • wyjaśnia, na czym polega karykaturalne 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje scenę oświadczeń Papkina pod względem stosowności stylu do sytuacji • analizuje zakończenie dramatu i omawia jego przesłanie 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady przedstawienia motywu zemsty w innych tekstach kultury • wskazuje w dramacie elementy kultury sarmackiej

	<p><i>pierwszoplanowi, bohaterowie</i> <i>drugoplanowi, bohaterowie epizodyczni, motto</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść dramatu • przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego • określa czas i miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów utworu • wskazuje wątek główny i wątki poboczne utworu • podaje przykłady różnych rodzajów komizmu 	<p>przedstawienie bohaterów</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł dramatu • wyjaśnia sens motta 		<ul style="list-style-type: none"> • porównuje treść dramatu z ekranizacją Andrzeja Wajdy
<p>52. Silny charakter</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu • określa rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohatera danych fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia przeżyć wewnętrznych bohatera • interpretuje słowa bohatera: <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposób przedstawienia rekinów 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sentencji: <i>Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać</i> i odnosi ją do wybranych tekstów kultury
<p>53. Przejąć próbę</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> • relacjonuje treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób bohater wywiadu definiuje ból • opisuje powód założenia fundacji i jej cele • wymienia cechy charakteru bohatera wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice między dzieciństwem a dorosłością według Jana Meli 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze charakterystykę Jana Meli 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać rzeczywistą lub fikcyjną, która musiała zmagać się z przeciwnościami losu
<p>54. Panować nad życiem</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu • określa rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony • wskazuje problem, z którym musi się zmierzyć bohaterka fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję narracji pierwszoosobowej we fragmentach • wypowiada się na temat relacji pomiędzy bohaterką a doktorem 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje słowa bohaterki mówiące o tym, że największym jej przeciwnikiem jest ona sama 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na wybranych przykładach z tekstów kultury, co to oznacza sformułowanie <i>przejąć kontrolę nad własnym życiem</i>
<p>55. Na przekór stereotypom</p>	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danego fragmentu • określa czas i miejsce akcji fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu narracji • charakteryzuje bohaterów • wskazuje, co zaskoczyło Kubę podczas spotkania z Magdą • przedstawia reakcje otoczenia na związek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Kuba zainteresował się niepełnosprawną koleżanką • wyjaśnia, w jakim celu Magda posługuje się ironią • wyjaśnia sens tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia reakcje otoczenia na związek Magdy i Kuby • omawia przyczyny wzajemnego dystansu pomiędzy osobami pełno- i niepełnosprawnymi 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sposobu postępowania wobec osób niepełnosprawnych • przedstawia tekst kultury podejmujący temat osób niepełnosprawnych

		Magdy i Kuby			
56. Czarny charakter	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czarny charakter, komiks, wyraz dźwiękonaśladowczy</i> • relacjonuje treść komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znane sobie przykłady „czarnych charakterów” z wybranych tekstów kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu prezentacji Lorda Vadera w podanym fragmencie komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje funkcję „czarnego charakteru” w wybranym tekście kultury • przedstawia swoją opinię na temat komiksu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia fabułę <i>Gwiezdných wojen</i> • omawia rodzaj rysunku zastosowanego w podanym komiksie
57. Charakterystyka	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>charakterystyka, charakterystyka postaci, autocharakterystyka, charakterystyka porównawcza</i> • wskazuje elementy składające się na charakterystykę 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia różnice pomiędzy charakterystyką statyczną a charakterystyką dynamiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan charakterystyki wybranej postaci literackiej bądź filmowej 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze charakterystykę zawierającą opis wyglądu zewnętrznego postaci i wnikliwy opis cech charakteru, konsekwentnie poparty trafnie dobranymi przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy charakterystykę porównawczą dwóch postaci literackich lub filmowych
58., 59. Malarstwo	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy rozwoju malarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze cechy malarstwa na poszczególnych etapach • rozróżnia najważniejsze typy dzieł malarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy języka malarstwa na wybranym dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada opinię na temat sztuki abstrakcyjnej • przygotowuje prezentację na temat wybranego artysty • tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
60. Czasownik – przypomnienie i uzupełnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>czasownik osobowy, czasownik nieosobowy, czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> • wymienia, przez co odmienia się czasownik • odróżnia formy nieosobowe czasownika od form osobowych 	<ul style="list-style-type: none"> • określa formy gramatyczne czasownika • uzupełnia zdania czasownikami w odpowiedniej formie 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje zdania z nieosobowymi formami czasownika zakończonymi na <i>-no, -to</i> • przekształca zdania, używając odpowiedniej formy czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • modyfikuje wypowiedź za pomocą zmiany aspektu • sporządza notatkę z zastosowaniem nieosobowych form czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje instrukcję, w której wykorzystuje czasowniki w trybie rozkazującym • odmienia czasowniki kłopotliwe
61. Strony czynna i bierna czasownika	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>strona czynna, strona bierna, wykonawca czynności, obiekt czynności, czasownik przechodni, czasownik nieprzechodni</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania ze strony czynnej na bierną i odwrotnie • odróżnia czasowniki przechodnie od czasowników nieprzechodnich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, w jakich okolicznościach używamy strony biernej • odnajduje w tekście czasowniki w stronie biernej i wyjaśnia, w jakim celu zostały użyte 	<ul style="list-style-type: none"> • używa strony biernej w tekstach oficjalnych, np. w stylu urzędowym 	

	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zasadę tworzenia strony biernej czasownika 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wypowiedzi, w których najważniejszą rolę odgrywa wykonawca czynności oraz te, w których najistotniejszy jest obiekt czynności 			
62. Imiesłowy – nietypowe formy czasownika	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia klasyfikację imiesłowów • wskazuje imiesłowy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy imiesłowy od podanych czasowników • odmienia imiesłowy przymiotnikowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca zdania podrzędne w imiesłowy przymiotnikowe i przysłówkowe z określeniami • przekształca wskazane zdania na konstrukcje z imiesłowami przysłówkowymi 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i poprawia błędy związane z użyciem imiesłowów • redaguje tekst z użyciem wszystkich rodzajów imiesłowów 	
63. Pisownia <i>nie</i> z imiesłowami	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje zasady pisowni <i>nie</i> z imiesłowami • tworzy imiesłowy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zastępuje określenia oznaczające cechy z przeczeniem <i>nie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst z użyciem imiesłowów z przeczeniem <i>nie</i> 	
64. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>charakterystyka, karykatura, komiks, strona czynna czasownika, strona bierna czasownika, aspekt, formy osobowe czasownika, formy nieosobowe czasownika, imiesłowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
66. Ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pierwszy plan, drugi plan, symbol, ciepła paleta barw</i> • opisuje obraz, uwzględniając podział na plany 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie czasu, w jakim powstał obraz Jacka Malczewskiego <i>Ojczyzna</i>, dla jego wymowy 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę kajdan przedstawionych na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje wpływ barw na wymowę obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podobny sposób przedstawiania ojczyzny w innych tekstach kultury
67. Twórca i jego czasy – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>romantyzm</i> • wymienia najważniejsze 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy charakterystyczne romantyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia związek pomiędzy twórczością Adama Mickiewicza a 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wskazane obrazy pod kątem ich związku z epoką

	etapy życia Adama Mickiewicza • umiejscawia epokę romantyzmu w czasie			ideami epoki	
68. Poświęcić się dla ojczyzny (Adam Mickiewicz – poeta wymieniony w podstawie programowej)	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>powstanie narodowowyzwoleńcze</i> • relacjonuje treść wiersza	• opisuje bohaterkę wiersza Adama Mickiewicza <i>Śmierć Pulownika</i> • wymienia wartości istotne dla bohaterki wiersza	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>romantyczna legenda bohatera</i> • interpretuje ostatnią strofę utworu • omawia funkcję porównania bohaterki wiersza do Czarnieckiego	• wypowiada się na temat klimatu dominującego w wierszu	• przedstawia sylwetkę Emilii Plater na podstawie dowolnych źródeł
69., 70. Walczyć za ojczyznę (Adam Mickiewicz – poeta wymieniony w podstawie programowej)	• relacjonuje treść utworu Adama Mickiewicza <i>Reduta Ordona</i> • określa rodzaj literacki utworu	• wypowiada się na temat narratora • wskazuje przykłady animizacji • wskazuje wyrazy dźwiękonaśladowcze	• omawia sposób przedstawienia wydarzeń • porównuje sposób przedstawienia napastników i obrońców • omawia sposób przedstawienia cara • określa funkcję animizacji • określa funkcję nagromadzenia wyrazów dźwiękonaśladowczych w utworze	• formułuje przesłanie <i>Reduty Ordona</i>	• przedstawia sylwetkę Juliana Konstantego Ordona na podstawie dowolnych źródeł
71. Tęsknota za ojczyzną	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>hierarchia wartości, neologizm</i> • referuje treść wiersza • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego	• wypowiada się na temat adresata lirycznego • nazywa uczucia podmiotu lirycznego • opisuje kraj przedstawiony przez podmiot liryczny • wskazuje w wierszu neologizmy	• omawia znaczenie refrenu dla wymowy wiersza • interpretuje znaczenie określenia <i>światło-cień</i> w kontekście wiersza • omawia funkcję neologizmów w wierszu	• wypowiada się na temat hierarchii ważności podmiotu lirycznego • analizuje sposób osiągnięcia nostalgicznego nastroju wiersza	• omawia obraz Józefa Chełmońskiego <i>Bociany</i>
72. Twórca i jego czasy – Henryk Sienkiewicz	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>pozytywizm, emigracja</i> • wymienia najważniejsze etapy życia Henryka Sienkiewicza • umiejscawia epokę	• wyjaśnia znaczenie hasła: <i>dla pokrzepienia serc</i> • charakteryzuje twórczość Henryka Sienkiewicza	• wskazuje cechy charakterystyczne pozytywizmu	• omawia genezę <i>Latarnika</i> • wypowiada się na temat wyjątkowości twórczości Henryka Sienkiewicza na tle epoki	• omawia hasło <i>dla pokrzepienia serc</i> w kontekście twórczości Henryka Sienkiewicza

	pozytywizmu w czasie				
73., 74. Henryk Sienkiewicz, <i>Latarnik</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>nowela, punkt kulminacyjny, emigrant, symbol</i> • relacjonuje treść noweli • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony noweli • wskazuje cechy gatunkowe noweli • charakteryzuje głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przemianę głównego bohatera • omawia przyczyny tułaczki Skawińskiego, także te niewyrażone bezpośrednio • omawia sposób, w jaki bohater reaguje na pierwsze wersy <i>Pana Tadeusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu postrzegania ojczyzny przez Skawińskiego • interpretuje symbolikę latarni morskiej • formułuje przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat problemów, z jakimi borykają się emigranci i uchodźcy • omawia kontekst historyczny noweli
75. Wielokulturowość	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dwukulturowość, stereotyp</i> • relacjonuje treść artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy artykułu wskazujące na jego przynależność do publicystyki • wymienia zaprezentowane w tekście stereotypy dotyczące Polski i Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zjawisko społeczne opisane przez autorkę 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Polski wyłaniający się z przywołanych w tekście wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat stereotypów dotyczących Polski i Polaków
76. Mała ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wiersz biały, wiersz wolny, mała ojczyzna</i> • referuje treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia obraz ojczyzny wyłaniający się z wiersza • podaje nazwy środków stylistycznych użytych w wierszu • wskazuje cechy wiersza wolnego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję środków stylistycznych zawartych w wierszu • omawia język wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat własnego pojmowania pojęcia „małej ojczyzny” 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje mapę myśli dotyczącą ojczyzny • tworzy samodzielną wypowiedź pisemną pt. „Moja mała ojczyzna”
77. Odnaleźć swoje korzenie	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat narratora • opisuje świat przedstawiony • wypowiada się na temat roli opowieści w życiu narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relację pomiędzy narratorem a światem przedstawionym • interpretuje gest kobiet z plemienia Kinte wobec przybysza • interpretuje tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje relacje pomiędzy głównym bohaterem a utraconą ojczyzną 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat sensu poszukiwania własnych korzeni • wypowiada się na temat kontekstu historycznego danych fragmentów
78. Opuścić ojczyznę	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>fantastyka, symbol</i> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony we fragmentach utworu • wypowiada się na temat bohaterów występujących w danych fragmentach • wskazuje cechy 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę pierścienia • omawia rozważania Froda dotyczące domu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę podróży Froda • przedstawia własne refleksje na temat postrzegania domu z perspektywy podróży 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inne, znane sobie teksty kultury należące do fantastyki (literatura, film, komiks) • wskazuje różnice pomiędzy fantastyką a science fiction

		świadczące o tym, że podany fragment nie należy do literatury realistycznej			• przedstawia swoje zdanie na temat fantastyki
79., 80. Wypowiedź argumentacyjna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza, argument, wnioski</i> • wymienia etapy przygotowywania wypowiedzi argumentacyjnej • odnajduje tezę i argumenty w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia chwyt argumentacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście argumenty nierzeczowe 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje wnikliwą, przekonującą i konsekwentną argumentację do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia wypowiedź argumentacyjną od takiej, która wskazuje jedynie związek przyczynowo-skutkowy
81. Rzeźba	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy rozwoju rzeźby 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze cechy rzeźby na poszczególnych etapach • rozróżnia najważniejsze typy dzieł rzeźbiarskich ze względu na temat 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy języka rzeźby na wybranym dziele 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada swoją opinię na temat rzeźby abstrakcyjnej • przygotowuje prezentację na temat wybranego artysty • tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
82. Zdanie złożone – przypomnienie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania złożone • odróżnia zdania złożone współrzędnie od zdań złożonych podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje pytanie, na które odpowiadają dane zdania podrzędne • podaje nazwy rodzajów zdań złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje wykresy do zdań 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykresy zdań złożonych 	
83., 84. Rodzaje zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia rodzaje zdań złożonych • wskazuje spójniki, przed którymi należy postawić przecinek w zdaniu złożonym współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania złożone współrzędnie i określa ich typy • przyporządkowuje zdania współrzędne stosownie do podanego wykresu • wskazuje zdania podrzędne przydawkowe i formułuje do nich pytania • wskazuje zdania podrzędne dopełniowe i formułuje do nich pytania 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykresy zdań złożonych współrzędnie • przyporządkowuje zdania podrzędne stosownie do podanego wykresu 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykresy zdań złożonych i podaje nazwy typów zdań podrzędnych 	
85.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdania złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje zdania 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca tekst, 	

Przecinek w zdaniu złożonym	stosowania przecinków w zdaniach złożonych	współrzędnie, w których brakuje przecinków	podrzedne i stawia przecinki w odpowiednich miejscach	stawiając przecinki w odpowiednich miejscach	
86. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>wypowiedź argumentacyjna, neologizm, nowela, opowiadanie, wiersz biały, wiersz wolny, fantastyka, zdania złożone współrzędnie, zdania złożone podrzędnie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
88. Wyobraźnia	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>realizm, fantastyka, paleta barw</i> • opisuje, co widzi na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat dzieła • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję palety barw zastosowanej przez malarza • interpretuje tytuł dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje znaczenie kształtu znajdującego się w centrum obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wybranych źródeł wyjaśnia znaczenie terminu <i>surrealizm</i>
89. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ballada, manifest, egzotyka, orient, romantyzm</i> • wymienia podróże odbyte przez Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie podróży na Krym dla poety 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat znaczenia podróży dla romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polegał przełomowy charakter <i>Ballad i romansów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia obraz Juliusza Kossaka <i>Adam Mickiewicz z Sadykiem Paszą w Turcji</i>
90. Wyobraźnia ludowa (Adam Mickiewicz – poeta wymieniony w podstawie programowej)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ballada, realizm, fantastyka, punkt kulminacyjny, nauka moralna</i> • relacjonuje treść ballady <i>Świtezianka</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ustala, jaką wiedzę na temat świata przedstawionego ma narrator • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne utworu • wskazuje punkt kulminacyjny • charakteryzuje bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunek narratora do opowiadanych zdarzeń • objaśnia sens nauki moralnej sformułowanej w utworze • wskazuje cechy gatunkowe utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat nauki moralnej wyrażonej w balladzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy estetyki romantycznej na obrazie Johna Williama Waterhouse'a <i>Pani z Shalott</i>
91. Natura i wyobraźnia (Adam Mickiewicz – poeta wymieniony w	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>sonet</i> • relacjonuje treść wiersza <i>Stepy akerskie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • dokonuje podziału utworu na dwie części 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu • omawia sposób 	<ul style="list-style-type: none"> • określa nastrój wiersza i wyjaśnia, jakimi środkami jest on budowany • interpretuje puentę 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawienia natury w wybranym tekście kultury

podstawie programowej)	<ul style="list-style-type: none"> ustala przynależność utworu do rodzaju literackiego wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zastosowane środki stylistyczne 	przedstawienia ciszy w końcówce utworu	utworu	
92. Strach i wyobraźnia	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>punkt kulminacyjny, nastrój grozy</i> relacjonuje treść danych fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat narratora danych fragmentów utworu charakteryzuje bohaterów danych fragmentów wskazuje punkt kulminacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> omawia relacje pomiędzy bohaterami interpretuje wydarzenia symboliczne zawarte w danych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje sposób tworzenia atmosfery grozy 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środki filmowe przydatne do przedstawienia atmosfery danych fragmentów omawia sposób tworzenia atmosfery grozy w wybranym tekście kultury popularnej
93. Na skrzydłach wyobraźni	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sonet, personifikacja</i> relacjonuje treść wiersza wskazuje podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat podmiotu lirycznego wskazuje środki stylistyczne ustala przynależność gatunkową wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu wyjaśnia metaforyczny sens ostatniej strofy wiersza wyjaśnia metaforyczne znaczenie związków frazeologicznych, w których znajduje się słowo <i>skrzydła</i> 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje konteksty i nawiązania
94. Baśniowa wyobraźnia	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>puenta, neologizm, symbol</i> relacjonuje treść utworu określa przynależność utworu do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat narratora charakteryzuje bohaterów utworu omawia kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój utworu omawia funkcję neologizmów zastosowanych w wierszu interpretuje symbolikę Dusiołka 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie puenty podejmuje rozważania na temat pochodzenia zła w świecie 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje dyskusję na temat popularności baśni
95. Życ w świecie wyobraźni	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść fragmentów utworu podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> określa czas i miejsce akcji charakteryzuje bohaterów danych fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omawia relacje między bohaterkami wypowiada się na temat reakcji narratorki na przyjaźń Lilianny z Kasią omawia funkcję wyrazów potocznych w danych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje ostatnią wypowiedź bohaterki wskazuje wady i zalety życia w świecie wyobraźni 	<ul style="list-style-type: none"> podejmuje dyskusję na temat ludzkiej potrzeby fantazjowania interpretuje obraz Salvadora Dalego <i>Miraż</i>
96., 97. Rozprawka	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>teza, hipoteza,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumenty do podanego zagadnienia 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumenty i kontrargumenty do 	<ul style="list-style-type: none"> pisze rozprawkę w której: 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy prezentację na temat wybranej subkultury

	<p><i>argumenty</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • referuje trzy możliwe schematy pisania rozprawki 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan rozprawki na podstawie podanej dyskusji 	<p>podanej tezy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zawarta została właściwa teza bądź hipoteza - argumentacja jest wnikliwa, przekonująca i konsekwentna - przedstawiona została własna opinia dotycząca zadanego tematu, ujawniająca szczególną wrażliwość/wnikliwość piszącego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>kontrkultura</i> i podaje przykłady
<p>98. Grafika</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy rozwoju grafiki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje najważniejsze cechy grafiki na poszczególnych etapach • odróżnia grafikę artystyczną od grafiki użytkowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i opisuje najważniejsze techniki graficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia dzieło sztuki według podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje prezentację na temat wybranego artysty grafika • tworzy pisemną recenzję wybranego dzieła sztuki
<p>99. Wypowiedzenie wielokrotnie złożone</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wypowiedzenie wielokrotnie złożone, zdanie główne</i> • dokonuje podziału wypowiedzeń wielokrotnie złożonych na wypowiedzenia składowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zdanie główne w wypowiedzeniu złożonym • stosuje odpowiednią interpunkcję w zdaniach wielokrotnie złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykres zdania wielokrotnie złożonego • przekształca grupy zdań pojedynczych w wypowiedzenia wielokrotnie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje opisu składniowego sporządzonego wykresu • koryguje zbyt długie wypowiedzenia wielokrotnie złożone 	
<p>100. Mowa niezależna i zależna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>mowa zależna, mowa niezależna</i> • wyjaśnia różnice pomiędzy mową niezależną a mową zależną 	<ul style="list-style-type: none"> • w podanym tekście wskazuje mowę zależną i mowę niezależną • zapisuje dowolny dialog w formie mowy zależnej • przy zapisie dialogu stosuje poprawną interpunkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje tekst, w którym wypowiedzi bohaterów zapisuje w formie mowy niezależnej 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie 	
<p>101. Zasady cytowania cudzych tekstów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>cytat, prawo autorskie, plagiat, źródło, przypis bibliograficzny</i> • wymienia zasady cytowania cudzych tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje odpowiednie słownictwo przy wprowadzaniu cytatów • wplata cytaty w wypowiedź, stosując odpowiednie zwroty wprowadzające i znaki interpunkcyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zapisuje przypisy bibliograficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje bibliografię dotyczącą podanego tematu 	

102. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>rozprawka, ballada, sonet, mowa niezależna, mowa zależna, cytat, przypis bibliograficzny</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
104. Dobro i zło	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>realizm, źródło światła</i> • opisuje, co dzieje się na obrazie Caravaggia <i>Powołanie św. Mateusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje głównych bohaterów obrazu • wypowiada się na temat strojów bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje gesty bohaterów obrazu • omawia rolę światła na obrazie 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kontekst biblijny • interpretuje wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia inny wybrany obraz Caravaggia
105. Twórca i jego czasy – Charles Dickens	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze etapy życia Charlesa Dickensa • umiejscawia epokę wiktoriańską w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje twórczość Charlesa Dickensa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy charakterystyczne epoki wiktoriańskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia związek pomiędzy twórczością Charlesa Dickensa a problemami epoki 	
106., 107., 108., 109. Charles Dickens, <i>Opowieść wigilijna</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>ironia, symbol, problemy społeczne, realizm, fantastyka</i> • relacjonuje treść utworu • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony utworu • przedstawia realia społeczne przedstawione w utworze • wymienia problemy społeczne zaprezentowane w utworze • charakteryzuje głównego bohatera • wskazuje elementy fantastyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunek narratora do bohatera • omawia sposób przedstawienia duchów • nazywa emocje towarzyszące Scrooge'owi w czasie podróży w czasie i przestrzeni • wyjaśnia, na czym polega wewnętrzna przemiana bohatera • określa funkcję elementów fantastycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat symbolicznego znaczenia świąt Bożego Narodzenia w naszym kręgu kulturowym • analizuje sposób przedstawienia Bożego Narodzenia w <i>Opowieści wigilijnej</i> • wypowiada się na temat hierarchii ważności Ebenezera Scrooge'a 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybraną adaptację <i>Opowieści wigilijnej</i>
110. Twórca i jego dzieło – Adam Mickiewicz	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>folklor, lud, dziady</i> • opisuje obrzęd dziadów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje rodzimy folklor jako główne źródło inspiracji we wczesnej twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia powiązania pomiędzy biografią poety a tematem jego wczesnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat sposobu postrzegania ludu przez romantyków 	
111., 112., 113., 114. Adam Mickiewicz,	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dramat</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat obrzędu dziadów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję czasu i sposobu przywołania 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje sposoby uzyskania odpowiedniego 	<ul style="list-style-type: none"> • wybiera dwie adaptacje dramatu i dokonuje ich

<i>Dziady</i> cz. II (lektura obowiązkowa)	<i>romantyczny, dziady, guślarz, motto, wierzenia ludowe, nauka moralna</i> • relacjonuje treść utworu • opisuje miejsce i czas wydarzeń	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje elementy obrzędów pogańskich i chrześcijańskich • charakteryzuje bohaterów występujących w dramacie • omawia role danych uczestników obrzędu • przedstawia rodzaj kary właściwy poszczególnym duchom 	danych duchów • wyjaśnia, na czym polegała wina danych duchów • opisuje nastrój dramatu • wyjaśnia znaczenie motto utworu • wskazuje cechy dramatu romantycznego	nastroju w dramacie • wypowiada się na temat aktualności prawd moralnych przedstawionych w utworze • interpretuje zakończenie dramatu	analizy porównawczej • omawia elementy wiary ludowej funkcjonujące współcześnie
115. Przebaczenie	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powieść historyczna, archaizm</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu Henryka Sienkiewicza <i>Krzyżacy</i> • określa przynależność fragmentów do rodzaju literackiego • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów fragmentów • wskazuje archaizmy i wyjaśnia ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy powieści historycznej • omawia funkcję archaizmów w utworze 	• analizuje postawę Zygryda i Juranda wobec cierpienia	• porównuje treść fragmentów z analogicznymi scenami z filmu Aleksandra Forda
116. Między dobrem a złem	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>puenta</i> • relacjonuje treść wiersza Jana Twardowskiego <i>Podziękowanie</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i wskazuje adresata wiersza • wskazuje użyte środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób, w jaki został opisany świat przyrody • interpretuje fragment mówiący o naturze człowieka • omawia funkcję użytych środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje przesłanie wiersza • podejmuje dyskusję na temat znaczenia różnorodności świata 	• omawia wybrane teksty kultury podejmujące problem odmienności
117. Ulec złu	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dyskryminacja, hejt</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu Ewy Barańskiej <i>Zapomnieć Różę</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia świat przedstawiony w utworze • wypowiada się na temat narratorki danych fragmentów • wymienia zasady, którymi kierowali się ważniacy rządzący klasą 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia relacje panujące w klasie • wskazuje przyczyny zachowania narratorki po przeczytaniu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób, w jaki bohaterka ocenia samą siebie z perspektywy czasu • podejmuje dyskusję na temat mechanizmu dyskryminacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybrane teksty kultury podejmujące temat dyskryminacji • przygotowuje prezentację multimedialną dotyczącą przyczyn i mechanizmów dyskryminacji

	<ul style="list-style-type: none"> • podaje nazwę rodzaju narracji 				
118. Ukarać zło	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>powieść kryminalna</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu Agathy Christie <i>Morderstwo w Orient Expressie</i> • określa przynależność utworu do rodzaju literackiego • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje czas i miejsce akcji • wskazuje morderców i ich motyw • charakteryzuje Herkulesa Poirot 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy decydujące o przynależności gatunkowej utworu • omawia wpływ czasu oraz miejsca dokonania zbrodni na sposób prowadzenia śledztwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia, w jaki sposób detektyw odkrył prawdę 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat wymierzania sprawiedliwości z pominięciem sądów • wypowiada się na temat innych słynnych detektywów poznanych za pośrednictwem różnych tekstów kultury
119. Zło przeciw naturze	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>reportaż</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje miejsce, w którym doszło do opisanej katastrofy ekologicznej • wyjaśnia, jak doszło do wyschnięcia Morza Aralskiego • omawia skutki wysychania morza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje podziału tekstu na części i nadaje im tytuły • wskazuje cechy reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia funkcję opisu życia mieszkańców starej rybackiej osady dla wymowy danych fragmentów • podejmuje dyskusję na temat skutków zbytnej ingerencji człowieka w naturę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża opinię na temat ekologii i ruchów ekologicznych • wskazuje inne teksty kultury opisujące niszczenie natury przez człowieka
120. Jak czynić dobro	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> • relacjonuje treść wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny podjęcia decyzji o nakręceniu filmu • przedstawia stanowisko reżysera dotyczące obowiązków Zachodu wobec Syrii 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia tytuł wywiadu • wskazuje fragmenty nacechowane emocjonalnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zachowania polityków 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmuje dyskusję na temat winy tych, którzy nie reagują na zło
121. Jak prowadzić dyskusję	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>dyskusja, stanowisko (teza), argument, kontrargument, sofizmat</i> • wskazuje cele podjęcia dyskusji • wymienia cechy dobrego dyskutanta • wymienia nieuczciwe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w podanym tekście argumenty i kontrargumenty • wskazuje w podanej dyskusji nieuczciwe chwyt 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty i kontrargumenty do podanej tezy 	<ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w debacie • wyjaśnia, w jaki sposób rozpoznaje się sofizmaty 	

	chwyty stosowane w dyskusji				
122. Tworzenie i budowa wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz podstawowy, wyraz pochodny, temat słowotwórczy, formant, przedrostek, przyrostek, wrostek, formant zerowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie podanych wyrazów pochodnych • tworzy przymiotniki od rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w podanych parach wyrazów wyraz podstawowy i wyraz pochodny • wskazuje formant w wyrazie pochodnym 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonuje analizy słowotwórczej podanych wyrazów 	
123. O wyrazach pochodnych	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>kategoria słowotwórcza, czasowniki dokonane, stopień wyższy i najwyższy przymiotników oraz przysłówków</i> • wymienia kategorie słowotwórcze 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkowuje wyraz pochodny do kategorii słowotwórczej 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy czasowniki dokonane poprzez dodanie przedrostków • tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotników i przysłówków 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wyrazy należące do konkretnych kategorii słowotwórczych 	
124. Rodzina wyrazów	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rodzina wyrazów, rdzeń, wyraz pokrewny, oboczność</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wyrazy należące do jednej rodziny • wskazuje wyraz podstawowy w parze wyrazów pokrewnych 	<ul style="list-style-type: none"> • podkreśla rdzeń i wskazuje oboczności w rodzinie wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza wykresy rodziny wyrazów 	
125. Kłopotliwe przedrostki i przyrostki	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje cechy decydujące o pisowni przedrostków z-, s- 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje wyrazy, stosując odpowiednie przedrostki • zapisuje wyrazy z odpowiednimi przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki 	<ul style="list-style-type: none"> • w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przedrostków z-, s- oraz przyrostków -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przedrostkami s-, z- oraz przyrostkami -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki 	
126. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami i pojęciami: <i>dyskusja, reportaż, wyraz pochodny, formant, typy formantów, rodzina wyrazów, wyrazy pokrewne, rdzeń, przedrostki z-, s-, przyrostki -dztwo, -ctwo, -dzki, -cki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
128.	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje otoczenie, w 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje symbolikę 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje tytuł dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wybranych

Nadzieja	terminów: <i>graffiti, symbol</i> • opisuje, co przedstawia graffiti Banksy'ego <i>There is always hope...</i>	którym artysta namalował graffiti	danych elementów dzieła	w odniesieniu do jego treści	źródeł przygotowuje prezentację na temat twórczości Banksy'ego
129. Dawać nadzieję	• wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wywiad, frazeologizm</i> • relacjonuje treść wywiadu	• wyjaśnia, dlaczego Zbigniew Religa został chirurgiem • referuje odczucia lekarza podczas przeszczepu serca • charakteryzuje Zbigniewa Religę jako lekarza	• omawia emocje, jakie Zbigniew Religa odczuwał w czasie pierwszej operacji • przedstawia romantyczną stronę zawodu lekarza, którą dostrzegł Religa	• interpretuje znaczenie przekształconego frazeologizmu w tytule wywiadu	• wypowiada się na temat filmu <i>Bogowie</i> w reżyserii Łukasza Palkowskiego
130. Sens nadziei	• relacjonuje treść wiersza Jerzego Lieberta <i>Nadzieja</i> • przyporządkowuje utwór do rodzaju literackiego • wskazuje podmiot liryczny	• wypowiada się na temat podmiotu lirycznego • wskazuje wszystkie metaforyczne określenia nadziei	• wyjaśnia, na czym polega dramat podmiotu lirycznego przedstawiony w dwóch pierwszych wersach utworu • określa funkcję środków stylistycznych użytych w wierszu	• omawia przesłanie wiersza	• podejmuje dyskusję na temat szkód i pożytków płynących z nadziei
131. Potęga nadziei	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>niepełnosprawność</i> • relacjonuje treść danych fragmentów utworu	• wskazuje osiągnięcia Stephena Hawkinga, o których jest mowa w tekście • przedstawia stosunek narratora tekstu do życia	• omawia, w jaki sposób naukowiec postrzega swoją niepełnosprawność	• formułuje przesłanie, które może wynikać z relacji Hawkinga na temat jego życia	• odszukuje informacje na temat ludzi, którzy osiągnęli sukces pomimo różnego rodzaju ograniczeń
132. Brak nadziei	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>kompleksy</i> • relacjonuje treść fragmentów utworu • podaje nazwę rodzaju narracji	• charakteryzuje bohaterów danych fragmentów utworu • wskazuje temat przewodni danych fragmentów • wskazuje źródła kompleksów bohaterki • wskazuje w tekście sformułowania pochodzące z języka młodzieżowego	• porównuje opinie bohaterki o sobie samej ze zdaniem osób postronnych • wyjaśnia przyczyny zachowania Kai	• omawia reakcję Kai na kpiny i szyderstwa • przedstawia swoją opinię na temat przyczyn agresywnego zachowania innych wobec Kai	• podejmuje dyskusję na temat obiegowego powiedzenia, że <i>kpina boli najbardziej</i> • formułuje wskazówki mówiące o tym, jak radzić sobie z przemocą psychiczną
133. Nie tracić nadziei	• wyjaśnia znaczenie terminu <i>niepełnosprawność</i>	• wypowiada się na temat narratora • charakteryzuje narratora	• omawia funkcję zmian, jakie zaszły w życiu bohatera	• wyjaśnia przyczyny wzruszenia po występie Fochatej Ady	• wypowiada się na temat filmu <i>Chce się żyć w</i> reżyserii Macieja

	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść danych fragmentów • podaje nazwę rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> – bohatera • określa czas i miejsce akcji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje wymowę przedstawienia 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje wymowę danych fragmentów utworu 	Pieprzycy
134. Wola przetrwania	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>sztuka przetrwania, paradoks</i> • relacjonuje treść danych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia kompozycję tekstu • wymienia wskazówki dotyczące przetrwania w trudnych warunkach 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje główne przesłanie tekstu • omawia funkcję przytoczonych przez autora przykładów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice pomiędzy tekstem Gryllsa a literaturą piękną 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybrany tekst kultury opisujący przetrwanie w trudnych warunkach
135. Wywiad	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminu <i>wywiad</i> • wymienia etapy tworzenia wywiadu 	<ul style="list-style-type: none"> • układa pytania do autora podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zbiera informacje na temat wybranej postaci, wymyśla temat wywiadu i układa pytania 	<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza wywiad z kolegą/koleżanką • wskazuje błędy w podanym wywiadzie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia i ocenia wskazany przez siebie wywiad
136. Prezentacja	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>prezentacja, mowa ciała, font, trema</i> • wymienia etapy tworzenia prezentacji 	<ul style="list-style-type: none"> • opracowuje plan prezentacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję mowy ciała podczas wygłaszania prezentacji • gromadzi materiały do prezentacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wygłasza prezentację na forum klasy 	
137. Skrótowce i skróty	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>skrótowiec, skrót</i> • wymienia rodzaje skrótowców • przedstawia zasady odmiany skrótowców i używania ich w zdaniach • wymienia zasady stosowania skróconego zapisu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje skrótowce w tekście • wyjaśnia znaczenie skrótowców • wyjaśnia znaczenia podanych skrótów 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje skrótowce w zdaniu • poprawnie zapisuje skróty podanych wyrażen 	<ul style="list-style-type: none"> • zastępuje podane nazwy właściwymi skrótowcami 	
138. Wyrazy złożone	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wyraz złożony, złożenie, zrost</i> • referuje zasady tworzenia wyrazów złożonych i wymienia ich typy 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnia znaczenie wskazanych wyrazów złożonych • odróżnia zrosty od złożeń 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne przymiotniki złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • używa wyrazów złożonych w odpowiednim kontekście 	
139. Pisownia przymiotników złożonych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia zasady pisowni przymiotników złożonych z łącznikiem i bez łącznika 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje wyrazy, stosując zasady pisowni przymiotników złożonych z łącznikiem i bez łącznika 	<ul style="list-style-type: none"> • w podanym tekście poprawia błędy wynikające z błędnego zapisu przymiotników złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy własny tekst z użyciem wyrazów z przymiotnikami złożonymi 	

140. Podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • posługuje się terminami: <i>wywiad, prezentacja, skrótowce, skróty, wyrazy złożone</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje bogate konteksty • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze
--	---	--	--	--	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z JĘZYKA POLSKIEGO KLASA II GIMNAZJUM - „, SŁOWA NA CZASIE”

Umiejętność Osiągnięcia	Ocena				
	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Terminy i pojęcia	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia epoki literackie, zna periodyzację literatury - znajduje w tekście podstawowe środki artystyczne - wskazuje w wierszu podmiot mówiący, adresata wypowiedzi - rozróżnia elementy świata przedstawionego - nazywa uczucia bohaterów - tworzy wyrazy przeciwne, grupuje rodzinę wyrazów - wyszukuje proste związki frazeologiczne - odróżnia poezję od prozy i dramatu - zna podstawowe pojęcia z zakresu wiedzy o mediach - posługuje się podstawową wiedzą z zakresu składni i fonetyki 	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje symboliczne znaczenie wyrazów - nazywa wartości pozytywne i negatywne - znajduje określone wzorce osobowe - wskazuje motywy działań bohaterów - tworzy proste związki wyrazowe - posługuje się podstawową terminologią komputerową i medialną - tworzy proste scenki dramatyczne - wymienia poznane epoki literackie i kojarzy z ważnymi wydarzeniami historycznymi - posługuje się wiadomościami z zakresu budowy i analizy zdania pojedynczego i złożonego - odróżnia głoskę od litery 	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje metaforę, wskazuje wartość i pseudowartość - odróżnia realizm od fantastyki - ocenia i wartościuje postawy bohaterów - nazywa motywację działań - wskazuje na cechy bajki, satyry, ballady, dramatu romantycznego, noweli, opowiadania, powieści - wskazuje obrazy poetyckie w tekście - tworzy definicje pojęć - określa swój punkt widzenia - zna periodyzację literatury, fakty i ważne wydarzenia historyczne, osadza w czasie istotne elementy historii - dokonuje analizy składniowej zdania i fonetycznej wyrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - posługuje się pojęciami: pastisz, parodia, parafraza, antynomia, antropomorfizm - konfrontuje tekst literacki ze źródłami historycznymi - dokonuje identyfikacji faktów i postaci - przedstawia i wyjaśnia swój punkt widzenia - wskazuje i interpretuje tragedię indywidualną, zbiorową, zagładę, motyw winy i kary - nazywa wartości, umie się do nich ustosunkować - wyszukuje i nazywa obrazy poetyckie, aforyzmy - swobodnie posługuje się periodyzacją literatury, faktami historycznymi, kontekstem filozoficznym i kulturalnym - odwołuje się do współczesnych kontynuacji literackich - opanował treści z zakresu składni 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje wartości uniwersalne - samodzielnie określa funkcję obrazów poetyckich - bierze odpowiedzialność za słowo - wykorzystuje do pracy komputer, zna terminologię komputerową - dobrze zna terminologię teatralną i filmową - bezbłędnie i swobodnie posługuje się terminologią literacką, językową i kontekstem epok literacko-kulturowym - swobodnie porusza się po treściach epok literackich - bezbłędnie zna chronologię literatury - dokonuje analizy zdania wielokrotnie złożonego

				i fonetyki	
Czytanie ze zrozumieniem	<ul style="list-style-type: none"> - czyta płynnie - opowiada przeczytany tekst, posługuje się prostymi zdaniem - wykorzystuje podstawowe informacje zawarte w tekście - relacjonuje podstawowe treści przekazów medialnych 	<ul style="list-style-type: none"> - czyta płynnie z właściwą intonacją - próbuje interpretować czytane teksty - wykorzystuje informacje zawarte w tekście - relacjonuje treści przekazów medialnych 	<ul style="list-style-type: none"> - interpretuje czytane teksty epickie, liryczne i dramatyczne - myśli i działa wykorzystując wiadomości z tekstu - prawidłowo cytuje - modyfikuje informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> - krytycznie czyta tekst inspirujący do konstruktywnego myślenia i działania - poprawnie analizuje źródła historyczne w kontekście poznanych dzieł literackich - umie znaleźć różne formy przekazu 	<ul style="list-style-type: none"> - poszerza znacznie swój krąg zainteresowań czytelniczych - sięga do literatury światowej - swobodnie porusza się w świecie nowości wydawniczych - zna współczesne powieści i inne trendy literacko- kulturowe
Samodzielne myślenie	<ul style="list-style-type: none"> - wyciąga i formułuje proste wnioski - analizuje tekst z pomocą nauczyciela - korzysta ze słowników - odrabia wszystkie zadania domowe - zna treści podstawowych lektur - dokonuje analizy świata przedstawionego i ocenia postępowanie bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> - analizuje samodzielnie reklamę - wyszukuje ukryty sens w tekście - odnajduje myśl przewodnią zawartą w tekście - relacjonuje treści przekazów medialnych 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje krytycznej analizy - dostrzega i analizuje konteksty kulturowe - dostrzega środki wyrazu i określa ich funkcje - samodzielnie organizuje pracę zespołową 	<ul style="list-style-type: none"> - zna literackie środki wyrazu, umie je wskazać i nazwać - bezbłędnie odczytuje teksty kultury na poziomie dosłownym, przenośnym i symbolicznym - wypowiada się na różne tematy, posługując się pojęciami humanistycznymi - tworzy własny projekt edukacyjny 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi dyskutować na temat nowości literackich oraz związanych z nimi wydarzeń - korzysta z Internetu, szukając potrzebnych informacji - tworzy projekt edukacyjny z uwzględnieniem korelacji treści literacko-kulturowych i filozoficznych
Tworzenie własnego tekstu	<ul style="list-style-type: none"> - buduje wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe - udziela odpowiedzi i informacji z odpowiednią intonacją - wyraża własny punkt widzenia - odpowiada na wskazany temat - posługuje się wymaganymi programem nauczania formami wypowiedzi z pomocą nauczyciela - zna główne wyznaczniki form wypowiedzi objętych programowymi treściami nauczania i próbuje je poprawnie zredagować 	<ul style="list-style-type: none"> - buduje wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe - przekazuje myśli w sposób jasny i zrozumiały, wyraża własny punkt widzenia - spójnie opowiada na wybrany temat - posługuje się odpowiednimi typami zdań, formami gramatycznymi, słownictwem - próbuje posługiwać się poznanymi formami wypowiedzi - redaguje wszystkie formy wypowiedzi objęte programem z dopuszczeniem nielicznych błędów kompozycyjnych, stylistycznych i językowych- 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się na różne tematy, budując precyzyjne wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe - wyraża własny punkt widzenia w sposób jasny i przekonujący - barwnie i spójnie opowiada na wybrany temat - poprawnie posługuje się poznanymi formami wypowiedzi: rozprawka, streszczenie, recenzja, sprawozdanie - poprawnie redaguje wszystkie pisemne formy wypowiedzi objęte programem nauczania - zna zasady przypisów i bibliografii i próbuje je stosować 	<ul style="list-style-type: none"> - buduje precyzyjne wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe - udziela wyczerpujących odpowiedzi i informacji z odpowiednią intonacją - wyraża własny punkt widzenia jasno i przekonująco - sprawnie posługuje się formami wypowiedzi - umiejętnie redaguje wszystkie pisemne formy wypowiedzi objęte programem nauczania języka polskiego (notatka, opis: przedmiotu, postaci, przeżycia wewnętrznego, charakterystyka postaci, opowiadanie, opowiadanie z dialogiem, sprawozdanie typu recenzja, esej szkolny, list: otwarty, motywacyjny, prywatny, dziennik, pamiętnik, notatka prasowa, felieton, reportaż, artykuł, ogłoszenie, instrukcja, regulamin, formularze i druki, rozprawka, streszczenie, recenzja, - posiada umiejętność sprawnego stylizowania tekstu - tworzy przypisy i bibliografię 	<ul style="list-style-type: none"> - jest inicjatorem i autorem dowolnego projektu edukacyjnego
Rozwiązywanie problemów	<ul style="list-style-type: none"> - znajduje podstawowe informacje w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega i potrafi się wypowiadać samodzielnie na temat 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się swobodnie na temat sytuacji problemowych ukazanych 	<ul style="list-style-type: none"> - wypowiada się swobodnie na temat związków między kulturą rodzimą a 	

- dostrzega zawarte w nich problemy główne - z pomocą nauczyciela odnajduje niezbędne konteksty	kontekstów niezbędnych do interpretacji tekstów kultury	w tekstach kultury - samodzielnie przywołuje konteksty, porównuje, wyciąga wnioski	innymi kręgami kulturowymi - komentuje powiązania, wyjaśnia zależności - formułuje problemy i proponuje sposoby ich rozwiązania
--	---	---	---

**WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY Z JĘZYKA POLSKIEGO
KLASA III GIMNAZJUM - „ SŁOWA NA CZASIE”**

Umiejętność Osiągnięcia	Ocena				
	dopuszczający	dostateczny	dobry	bardzo dobry	celujący
Terminy i pojęcia	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> zna najważniejsze terminy i pojęcia literackie, językowe i kulturowe dostrzega środki typowe dla tekstów literackich i publicystycznych akcja, bajka, ballada, dramat, dziennik, epika, epitet, epos, fabuła, fraszka, hymn, komedia, komizm i jego rodzaje, kontrast, liryka, metafora, narracja i jej typy, nowela, opowiadanie, pamiętnik, pieśń, porównanie, powtórzenie, pytanie retoryczne, synonim, świat przedstawiony, tekst główny, tekst poboczny 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> posiada funkcjonalną znajomość popartą próbą stworzenia własnej definicji (2-3 cechy): alegoria, anafora, apostrofa, archaizm, fantasy, homonim liryka bezpośrednia, liryka pośrednia, motto, neologizm obrazek, onomatopeja, poezja śpiewana, powieść i jej rodzaje, proza poetycka, punkt kulminacyjny, reportaż, sielanka, sonet, symbol, totalitaryzm, tragedia antyczna, wiersz sylabiczny, wiersz wolny, zasada trzech jedności 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> rozumie i funkcjonalnie wykorzystuje terminy i pojęcia umie podać własną definicję w oparciu o tekst: Anegdota, antologia, antonim, dialektyzacja, felieton, hiperbola, ironia, paradoks, przeczutnia, Puenta, stylizacja 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> precyzyjnie rozumie, definiuje oraz funkcjonalnie wykorzystuje terminy i pojęcia - apogeum, esej, eufemizm, groteska, konwencja literacka, Patos, peryfrazja, synestezja 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> posiada osiągnięcia ponadprogramowe świadomie i samodzielnie tworzy teksty o określonych cechach gatunkowych prace cechuje bogactwo stylistyczne oraz oryginalność prób literackich

	(didaskalia), tragizm, tren, wątek				
Czytanie ze zrozumieniem	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. opanował technikę głośnego i cichego czytania na poziomie umożliwiającym zrozumienie tekstu i jego własne zrelacjonowanie 2. głośno czyta teksty literackie, przestrzegając zasad artykulacyjnych i interpunkcyjnych 3. pod kierunkiem nauczyciela potrafi odnaleźć właściwy cytat 4. umie korzystać ze słowników pod kierunkiem nauczyciela 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w stopniu poprawnym opanował technikę głośnego czytania z zachowaniem najważniejszych reguł prozodyjnych 2. czyta ze zrozumieniem teksty literackie 3. potrafi cicho czytać teksty w stopniu umożliwiającym dalszą pracę z samodzielnym wykorzystaniem poleceń i wskazówek nauczyciela 4. umie cytować 5. praktycznie korzysta ze słowników 	<p>Uczeń</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. w stopniu dobrym opanował technikę głośnego czytania z zachowaniem reguł prozodyjnych 2. umie sprawnie, samodzielnie pracować z tekstem podczas cichej lektury z wykorzystaniem wskazówek i poleceń nauczyciela 3. umie cytować 4. korzysta ze słowników ogólnych i monograficznych 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. interpretacyjnie czyta teksty 2. krytycznie i świadomie odczytuje teksty, wykorzystując zawarte w nim informacje 3. umie cytować 4. korzysta ze słowników ogólnych i monograficznych 	
Samodzielne myślenie	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. odróżnia fakty od opinii 2. odróżnia prawdę historyczną od fikcji 3. formułuje argumenty 4. porównuje informacje 5. wyszukuje informacje zawarte w tekstach kultury 6. potrafi zrelacjonować treści przekazów medialnych 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. porządkuje argumenty 2. selekcjonuje informacje 3. potrafi wskazać proste związki przyczynowo - skutkowe 4. ukierunkowany przez nauczyciela odbiera treści przekazów medialnych 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dostrzega wartościowanie 2. interpretuje tekst na poziomie przenośnym 3. wartościuje argumenty 4. analizuje informacje 5. dostrzega związki przyczynowo – skutkowe 6. świadomie odbiera treści przekazów medialnych 	<p>Uczeń</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dostrzega manipulację 2. interpretuje tekst na poziomie symbolicznym 3. syntetyzuje informacje 4. interpretuje związki przyczynowo – skutkowe 5. krytycznie odbiera i analizuje 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dostrzega wiele sposobów oddziaływania na odbiorcę 2. samodzielnie i oryginalnie interpretuje dzieła treści przekazów medialnych
Tworzenie własnego tekstu	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. buduje wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe 2. posługuje się wymaganymi programem nauczania formami 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. buduje wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe 2. posługuje się odpowiednimi typami zdań, formami 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. wypowiada się na różne tematy, budując precyzyjne wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe 5. poprawnie redaguje wszystkie pisemne formy 	<p>Uczeń:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. buduje precyzyjne wypowiedzi jednozdaniowe i wielozdaniowe 2. sprawnie posługuje się formami wypowiedzi 	

	<p>wypowiedzi z wydatną pomocą nauczyciela</p> <p>3. zna główne wyznaczniki form wypowiedzi objętych programowymi treściami nauczania i próbuje je poprawnie zredagować plan, notatka, ogłoszenie, zaproszenie, podanie, życiorys i CV, list motywacyjny, opis zwykłych przedmiotów lub dzieł sztuki, charakterystyka postaci literackiej, filmowej lub rzeczywistej</p>	<p>gramatycznymi, słownictwem</p> <p>3. redaguje wszystkie formy wypowiedzi objęte programem z dopuszczeniem nielicznych błędów kompozycyjnych, stylistycznych i językowych</p> <p>4. podejmuje próby stylizowania tekstu (archaizacji, dialektyzacji)</p> <p>5. dokonuje redakcji tekstu napisanego ręcznie i na komputerze (umiejętnie formatuje tekst, dobiera rodzaj czcionki według rozmiaru i kształtu, stosuje właściwe odstępy, wyznacza marginesy i justuje tekst, dokonuje jego korekty)</p> <p>list, sprawozdanie z lektury, filmu, spektaklu i ze zdarzenia z życia, wywiad, dedykacja</p>	<p>wypowiedzi objęte programem nauczania</p> <p>6. poprawnie stylizuje tekst (archaizacja, dialektyzacja)</p> <p>7. zna zasady przypisów i bibliografii i próbuje je praktycznie zastosować</p> <p>opowiadanie, pamiętnik, rozprawka, opis sytuacji i przeżyć</p>	<p>3. posiada umiejętność sprawnego stylizowania tekstu</p> <p>4. tworzy przypisy i bibliografię – recenzja, reportaż</p>	
Rozwiązywanie problemów	<p>Uczeń:</p> <p>dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury: religijny, regionalny</p>	<p>Uczeń:</p> <p>1. dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury: biograficzny, historyczny</p> <p>2. wypowiada się na temat kontekstu</p>	<p>Uczeń:</p> <p>1. dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury: literacki, plastyczny</p> <p>2. porównuje ujęcie, dostrzega wspólne cechy</p>	<p>Uczeń:</p> <p>1. dostrzega konteksty niezbędne do interpretacji tekstów kultury: muzyczny, filozoficzny</p> <p>2. wyjaśnia zależności między rodzajem tekstów</p>	

Zespół nauczycieli języka polskiego